

NÜKLEER DENEMELERİN YASAKLANMASI ANTLAŞMASI

GİRİŞ

İşbu Antlaşmaya Taraf Devletler (bundan sonra Taraf Devletler olarak anılacaklardır):

Nükleer yayılmanın her şeklini önleme yolunda ve nükleer silah depolarını azaltma konusu da dahil olmak üzere nükleer silahsızlanma yolunda geçmiş yıllarda alınan olumlu önlemleri ve uluslararası anlaşmaları takdirle karşılayarak,

Anlaşma ve önlemlerin tam olarak ve en hızlı şekilde uygulamaya geçmesindeki önemin altını çizerek,

Mevcut uluslararası durumun nükleer silahsızlanma yolunda ve nükleer silahların yayılmasının her şekline karşı koyma alanında daha ileri etkili önlemler alınmasına olanak sağladığına kani olarak ve bu önlemleri alma niyetlerini beyan ederek,

Nükleer silahları yok etmek ve sıkı ve etkili bir uluslararası denetim altında genel ve tam bir silahsızlanmayı nihai hedef alarak, bu silahları dünya çapında azaltmak için sürekli sistematik ve ileriye dönük çabalar gerektiğini vurgulayarak,

Nükleer silahların gelişimini ve niteliksel iyileştirilmesini kontrol altında tutarak ve gelişmiş yeni tipteki nükleer silahların geliştirilmesine son vererek tüm nükleer silah deneme patlamaları ve tüm diğer nükleer patlamaları durdurmanın nükleer silahsızlanma ve nükleer yayılmanın her şeklinin önlenmesi adına etkili bir önlem teşkil ettiğini kabul ederek,

Tüm bu nükleer patlamalara bir son vermenin, nükleer silahsızlanma sağlama yolunda sistematik bir süreci gerçekleştirmede anlamlı bir adım teşkil edeceğini ayrıca kabul ederek,

Nükleer denemelere son vermedeki en etkili yolun, silahsızlanma ve yayılmasının önlenmesi alanlarında uzun zamandan beri uluslararası topluluğun en öncelikli hedeflerinden biri uluslararası düzeyde ve etkili olarak doğrulanabilen evrensel kapsamlı bir Nükleer Deneme Yasağı Antlaşması olduğuna inanarak,

1963 Atmosferde, Uzayda ve Sualtında Nükleer Silah Denemelerinin Yasaklanması Antlaşması Taraflarının dile getirdiği, tüm zamanlar için bütün nükleer silahların deneme patlamalarının durdurulmasını gerçekleştirme emellerini dikkate alarak,

İşbu Antlaşmanın çevrenin korunmasına katkıda bulunabileceği görüşlerini de ayrıca dikkate alarak,

İşbu Antlaşmaya tüm devletlerin katılımını sağlamak amacını ve nükleer silahların yayılmasının her şeklinin önlenmesine, nükleer silahsızlanma sürecine ve dolayısıyla uluslararası barış ve güvenliğin geliştirilmesine etkili olarak katkıda bulunma hedefini teyit ederek,

Aşağıdaki şekilde anlaşmışlardır:

MADDE I TEMEL YÜKÜMLÜLÜKLER

1. Her Taraf Devlet; yetki alanı veya kontrolü altındaki herhangi bir yerde, her türlü nükleer silah deneme patlamasını veya diğer nükleer patlamaları yapmamayı yasaklamayı ve önlemeyi taahhüt eder.

2. Her Taraf Devlet; her türlü nükleer silah deneme veya diğer nükleer patlamalara sebep olmaktan, teşvik etmekten veya bunların uygulanmasına herhangi biçimde bizzat katılmaktan kaçınmayı da taahhüt eder.

MADDE II
ÖRGÜT
A. GENEL HÜKÜMLER

1. Taraf Devletler böylelikle, Antlaşmanın hedef ve amaçlarına ulaşmak, Antlaşmaya uyumun denetlenmesi dahil hükümlerinin uygulanmasını temin etmek, Taraf Devletler arasında danışma ve işbirliği için bir forum oluşturmak üzere Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşması Örgütünü (bundan sonra “Örgüt” olarak anılacaktır) kuracaklardır.

2. Taraf Devletlerin tümü Örgütün Üyesi olacaklardır. Bir Taraf Devlet örgüt üyeliğinden mahrum kılınamayacaktır.

3. Örgütün merkezi Viyana, Avusturya Cumhuriyeti, olacaktır.

4. Örgüt organları şunlardır: Taraf Devletler Konferansı, İcra Konseyi ve Uluslararası Veri Merkezini de kapsayacak Teknik Sekreteryaya.

5. Her Taraf Devlet Örgüt ile Antlaşma uyarınca işlevlerini yerine getirme hususunda işbirliği yapacaktır. Taraf Devletler Antlaşmanın amaçları veya hükümlerinin uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkan herhangi bir husus hakkında, doğrudan kendi aralarında veya Örgüt veya Birleşmiş Milletler çerçevesindeki ve Birleşmiş Milletler Anayasası uyarınca mevcut prosedürler de dahil olmak üzere diğer uygun uluslararası prosedürler kanalıyla istişarede bulunacaklardır.

6. Örgüt işbu Antlaşmada belirlenen denetim faaliyetlerini, amaçlarını zamanlı ve etkin olarak yerine getirebilecek şekilde mümkün olduğunca en az müdahaleci olacak surette yürütecektir. Örgüt, sadece işbu Antlaşma kapsamındaki sorumluluklarını yerine getirmek için gerekli bilgi ve verileri talep edecektir. Örgüt, Antlaşmanın uygulanmasında edindiği sivil ve askeri faaliyetleri ve tesisler ile ilgili bilgilerin gizliliğini korumak için her türlü önlemi alacak ve özellikle Antlaşmada belirlenen gizlilik hükümlerine uyacaktır.

7. Her Taraf Devlet, Örgütten Antlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak gizlilik kaydıyla aldığı bilgi ve verilerin gizliliğine riayet edecek ve korunması için özel çaba gösterecektir. Her Taraf Devlet bu bilgi ve verileri münhasıran işbu Antlaşmanın kapsamındaki hak ve yükümlülükleriyle bağlantılı olarak kullanacaktır.

8. Örgüt, bağımsız bir organ olarak, mevcut uzmanlık ve imkanları uygun bir şekilde ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA) gibi diğer uluslar arası örgütlerle işbirliği düzenlemeleri yoluyla, verimliliği azami kılacak şekilde kullanmaya çaba gösterecektir. Bu tip düzenlemeler, küçük ve normal ticari ve sözleşmeli olanlar hariç, onay için Taraf Devletler Konferansına sunulacak şekilde düzenlenecektir.

9. Örgüt çalışmalarının giderleri, Taraf Devletler tarafından, Birleşmiş Milletler Değerlendirme Ölçeğine uygun şekilde Birleşmiş Milletler ve Örgüt üyelikleri arasındaki fark dikkate alınarak uyarlanmak suretiyle yıllık olarak karşılanacaktır.

10. Devletlerin Hazırlık Komisyonuna ödedikleri mali katkı payları uygun bir şekilde olağan bütçeye vaki katkı paylarından düşülecektir.

11. Belirlenmiş katkı payını örgüte ödemekte gecikmiş olan Örgüt üyesi, gecikmiş borç miktarının son iki tam yılın katkı payı miktarına eşit veya ondan fazla olması durumunda, örgütte oy hakkına sahip olmayacaktır. Taraf Devletler Konferansı, yine de ödemelerindeki aksaklıkların üye Devlet dışında gelişen olaylardan kaynaklandığına inandığı takdirde, bu durumdaki bir üyenin oy kullanmasına izin verebilir.

B. TARAF DEVLETLER KONFERANSI **Oluşumu, Posedürler ve Karar Alma**

12. Taraf Devletler Konferansı (bundan sonra “Konferans” diye anılacaktır) tüm Taraf Devletlerden oluşacaktır. Her Taraf Devletin Konferansta vekiller ve danışmanlarının da eşlik edebileceği bir temsilcisi olacaktır.

13. Konferansın ilk oturumu, Antlaşmanın yürürlüğe girmesini takiben en geç 30 gün içinde Saklayıcı tarafından toplanacaktır.

14. Konferans düzenli oturumlar şeklinde, başkaca karar vermediği sürece, bu yıl toplanacaktır.

15. Konferans özel oturumu ancak aşağıdaki şartlarda toplanacaktır:

(a) Konferans tarafından karar verildiğinde,

(b) İcra Konseyi tarafından karar verildiğinde,

(c) Herhangi bir Taraf Devlet tarafından talep edilip, diğer Taraf Devletlerin tarafından desteklendiğinde.

Özel oturum, Kongre kararını, İcra Konseyinin talebini veya gerekli desteğin elde edilmesini takiben 30 gün içinde, başkaca bir karar alınmadığı takdirde, toplanacaktır.

16. Konferans, aynı zamanda Madde VII uyarınca Tadil Konferansı şeklinde de toplanabilir.

17. Konferans aynı zamanda Madde VIII uyarınca Gözden Geçirme Konferansı şeklinde de toplanabilir.

18. Oturumlar, Konferans başkaca bir karar almadıkça, Örgüt merkezinde yapılacaktır.

19. Konferans, kendi prosedür kuralları kabul edecektir. Her oturumun başında Konferans Başkanını ve gerek duyulabilecek diğer görevlilerini seçecektir. Bu kişiler bir sonraki oturumda yeni bir Başkan ve görevliler seçilinceye kadar görevlerine devam edeceklerdir.

20. Taraf Devletlerin çoğunluğu yeterli sayıyı oluşturacaktır.

21. Her Taraf Devletin tek bir oyu olacaktır.

22. Konferans, prosedürdeki konular hakkındaki kararları mevcut ve oy kullanan üyelerin salt çoğunluğu ile alacaktır. Esasa müteallik konular hakkındaki kararlar mümkün olduğunca oydaşma ile alınacaktır. Oydaşma sağlanamazsa, bir karar alınması gerektiğinde Konferans Başkanı oylamayı 24 saat süreyle erteleyecek ve bu erteleme süresi içinde oydaşma sağlamak için her türlü çabayı gösterecek ve bu süre sonunda Konferansa rapor verecektir. Eğer bu 24 saat sonunda da hala oydaşma sağlanamamışsa işbu Antlaşmada başkaca belirtilmediği sürece, Konferans mevcut ve oy kullanan üyelerinin üçte iki çoğunluğu ile kararı alacaktır. Konunun esasa müteallik olup olmadığı hususu söz konusu edildiğinde, bu konu esasa müteallik konularda karar alınması için gerekli çoğunluk tarafından başkaca karar verilmediği sürece, esasa müteallik olarak kabul edilecektir.

23. Konferans, paragraf 26(k)'da belirtilen işlevini yerine getirirken, paragraf 22'de açıklanan esasa müteallik konularla ilgili kararlar prosedür uyarınca işbu Antlaşmaya Ek 1'deki Devletler listesine herhangi bir Devlet daha eklemek için karar alacaktır. Paragraf 22'den ayrı olarak Konferans, işbu Antlaşmaya Ek 1'deki yapılacak diğer değişiklikler için de oydaşma ile karar alacaktır.

Yetkiler ve İşlevler

24. Konferans Örgütün ana organı olacaktır. Konferans işbu Antlaşma kapsamında olan İcra Konseyinin ve Teknik Sekretaryanın güç ve işlevleri ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere tüm soru, konu ve hususları Antlaşma uyarınca görüşecektir. Konferans, Taraf Devlet

tarafından ortaya konan veya İcra Konseyince dikkate getirilen Antlaşma kapsamı dahilindeki her türlü soru, konu ve hususlar hakkında öneride bulunabilir ve kararlar alabilir.

25. Konferans Antlaşmanın uygulanmasını gözetecek ve riayeti denetleyecek ve hedef ve amaçlarını geliştirme yolunda çalışacaktır. Aynı zamanda, İcra Konseyi ve Teknik Sekretaryanın faaliyetlerini de denetleyecek ve işlevlerini yerine getirmeleri için kılavuz ilkeleri belirleyebilecektir.

(a) Antlaşmanın uygulanmasına ilişkin Örgüt raporunu ve İcra Konseyince önerilen örgüt yıllık programını ve bütçesini görüşecek ve kabul edecektir ve diğer raporları görüşecektir,

(b) Paragraf 9 uyarınca, Taraf Devletler tarafından ödenecek mali katkıların miktarı hakkında karar verecektir,

(c) İcra Konseyi üyelerini seçecektir,

(d) Teknik Sekretarya Genel Müdürünü (bundan sonra "Genel Müdür" olarak anılacaktır.) atayacaktır,

(e) İcra Konseyinin sunduğu prosedür kurallarını görüşecek ve onaylayacaktır,

(f) Antlaşmanın işleyişini etkileyebilecek bilimsel ve teknolojik gelişmeleri görüşecek ve gözden geçirecektir. Bu bağlamda Konferans, Genel Müdüre, Konferans, İcra Konseyi veya Taraf Devletlere işbu Antlaşmayla ilgili bilimsel ve teknolojik alanlarda uzman danışmanlık hizmeti sunmasına imkan verecek bir Bilimsel Danışmanlık Kurulu oluşturması yönünde önerge verebilir. Bu durumda Bilimsel Danışmanlık Kurulu, Konferans tarafından belirlenen görev yönergesi çerçevesi dahilinde, işbu Antlaşmanın uygulanması ile ilgili bazı bilimsel alanlardaki uzmanlık ve tecrübelerine dayanarak atanacak, kendi kapasiteleri çerçevesinde hizmet verecek bağımsız uzmanlardan oluşacaktır,

(g) Antlaşmaya riayetin sağlanması için gerekli önlemleri alacak ve Antlaşma hükümleriyle çatışan herhangi bir durumu Madde V uyarınca ele alacak ve düzeltecektir,

(h) Hazırlık Komisyonu tarafından geliştirilen ve önerilen taslak halindeki anlaşmaları, düzenlemeleri, hükümleri, prosedürleri, uygulama kılavuzlarını, rehberler ve diğer dokümanları ilk oturumda görüşecek ve onaylayacaktır,

(i) Teknik Sekretarya ile Taraf Devletler, diğer Devletler ve uluslararası örgütler arasında müzakere edilip, paragraf 38(h) uyarınca Örgüt adına İcra Konseyince akdedilecek anlaşma veya düzenlemeleri görüşecek ve onaylayacaktır,

(j) İşbu Antlaşma uyarınca, işlevlerini yerine getirmesi için gerekli göreceği yardımcı organları kuracaktır ve

(k) Paragraf 23 uyarınca, işbu Antlaşmaya Ek 1'i uygun şekilde güncelleştirecektir.

C. İCRA KONSEYİ

Oluşumu, Prosedürler ve Karar Alma

27. İcra Konseyi 51 üyeden oluşacaktır. Her Taraf Devlet, işbu Maddenin hükümleri uyarınca, İcra Konseyinde görev alma hakkına sahip olacaktır.

28. İcra Konseyi, hakça coğrafi dağılım gereksinimini dikkate alarak aşağıdakilerden oluşacaktır.

(a) Afrika'dan on Taraf Devlet,

(b) Doğu Avrupa'dan yedi Taraf Devlet,

(c) Latin Amerika ve Karayipler'den dokuz Taraf Devlet,

(d) Orta Doğu ve Güney Asyadan yedi Taraf Devlet,

(e) Kuzey Amerika ve Batı Avrupa'dan on Taraf Devlet ve

(f) Güney-Doğu Asya, Pasifik ve Uzak Doğu'dan sekiz taraf Devlet.

Yukarıda adı geçen coğrafi bölgelerdeki tüm Devletlerin işbu Antlaşmaya Ek 1'de listesi verilmiştir. İşbu Antlaşmaya Ek 1, 23. ve 26(k) paragrafları uyarınca Konferans tarafından

uygun şekilde güncelleştirilecektir. Madde VII'deki prosedürler kapsamındaki tadil ve değişikliklere bağlı kalınmayacaktır.

29. İcra Konseyi üyeleri Konferans tarafından seçilecektir. Bu bağlamda, her bir coğrafi bölge, aşağıda açıklandığı şekilde, İcra Konseyi üyelik seçimi için buldukları bölgeye ait Taraf Devletleri tayin edecektir.

(a) Politik ve güvenlik mülahazaları dikkate alınarak, uluslararası verilere olduğu kadar veya her bir bölge tarafından öncelik sırasına göre aşağıdaki kritere göre belirlenen, Antlaşma ile ilgili nükleer yeteneklere dayanarak tesbit edilmiş, sözkonusu bölgedeki Taraf devletlerce her bir coğrafi bölgeye ayrılan sandalyelerin en az üçte biri doldurulacaktır.

- (i) Uluslararası İzleme sistemine ait izleme tesislerinin sayısı,
- (ii) İzleme teknolojisinde uzmanlık ve tecrübe,
- (iii) Örgütün yıllık bütçesine katkı,

(b) Her bir coğrafi bölgeye ayrılan sandalyelerden biri, Taraf Devlet olduklarından veya en son dönemlerinden bu yana, hangi dönem daha kısa ise, İcra Konseyi üyesi olarak çalışmamış o bölgedeki Taraf Devletler arasından İngilizce alfabetik sıraya göre en baştaki Taraf Devletten başlanacak dönüşümlü olarak doldurulacaktır. Bu şekilde belirlenen bir Taraf Devlet, sandalyesinden feragat etmeye karar verebilir. Bu durumda, bu Taraf Devlet bir feragat mektubunu Genel Müdüre sunacak ve anılan sandalye bu alt paragrafta belirlenen usule göre sıradaki Taraf Devlet tarafından doldurulacaktır.

(c) Her bir coğrafi bölgeye ayrılan diğer sandalyeler ise o bölgedeki tüm Taraf Devletler arasından tayin edilecek Taraf Devletlerce rotasyon veya seçim ile doldurulacaktır.

30. Her bir İcra Konseyi üyesinin, vekil ve danışmanları hariç İcra Konseyinde yalnız bir temsilcisi olacaktır.

31. İcra Konseyinin ilk seçimi için, Paragraf 28'de belirlenen sayısal oranlara riayet koşuluyla Konferansın üçüncü olağan yıllık oturumunun sonuna kadar görevde bulunacak 26 üyenin seçilmesi durumu hariç, her İcra Konseyi üyesi seçildiği Konferans oturumunun sonundan itibaren ikinci olağan yıllık oturumun sonuna kadar görevde kalacaktır.

32. İcra Konseyi, prosedür kurallarını belirleyerek ve onay için Konferansa sunacaktır.

33. İcra Konseyi, Başkanını üyeleri arasından seçecektir.

34. İcra Konseyi olağan oturumlar şeklinde toplanacaktır. Bu olağan oturumlar arasında yetki ve işlevlerinin yerine getirilmesi gereğine göre toplanabilir.

35. İcra Konseyi üyelerinden her birinin tek bir oyu olacaktır.

36. İcra Konseyi mevcut bulunan üyelerin salt çoğunluğu ile prosedür ile ilgili konularda karar alacaktır. İşbu Antlaşmada aksi belirtilmediği takdirde, İcra Konseyi üyelerinin üçte-ikilik çoğunluğu ile esasa müteallik konular hakkında karar alacaktır. Bir sorunun esasa müteallik olup olmadığı sözkonusu edildiğinde, esasa müteallik konular üzerine karar alınması için gerekli çoğunluk itiraz etmedikçe sorun esasa müteallik bir konu gibi ele alınacaktır.

Yetkiler ve İşlevler

37. İcra Konseyi Örgütün icra organı olacaktır. Konferansa karşı sorumlu olacaktır. Antlaşma uyarınca kendisine verilen yetki ve işlevleri yürütecektir. Bunu yaparken, Konferansın önerileri, kararları ve klavuzları ile uyum içinde hareket edecek ve bunların sürekli ve düzgün uygulanmasını sağlayacaktır.

38. İcra Konseyi:

(a) Antlaşmanın etkin uygulanmasını ve Antlaşmaya riayeti gözetecektir,

(b) Teknik Sekreteryanın faaliyetlerini denetleyecektir,

(c) Antlaşmanın hedef ve amaçlarını gözetici tekliflerin görüşülmesi için Konferansa gerekli önerilerde bulunacaktır,

- (d) Taraf Devletlerin Ulusal Makamları ile işbirliği yapılacaktır,
- (e) Örgütün taslak halindeki yıllık programını ve bütçesini, Antlaşmanın uygulanması ile ilgili örgüt taslak raporunu, kendi faaliyetlerinin gidişatı ile ilgili raporu ve gerekli görülen veya Konferansın talep edebileceği başka raporları görüşecek ve Konferansa sunacaktır,
- (f) Konferans oturumları için gündem taslağını da kapsayan düzenlemeler yapacaktır,
- (g) Madde VII uyarınca Protokole ve Eklerine, idari veya teknik konulara ilişkin yapılan değişiklik tekliflerini inceleyecektir ve bunların kabul edilmeleri hususunda Taraf Devletlere öneriler getirecektir,
- (h) Örgüt adına, Taraf Devletler, diğer Devletler ve uluslararası örgütler ile anlaşma ve düzenlemeleri Konseyin ön onayına bağlı olarak sonuçlandırarak ve alt-paragaf (i)'de belirtilen anlaşma ve düzenlemeler hariç olmak üzere yapılan uygulamaları denetleyecektir,
- (i) Taraf Devletler ve diğer Devletler ile birlikte doğrulama etkinliklerinin uygulanması ile ilgili olarak yapılan anlaşma ve düzenlemeleri onaylayacak ve denetleyecektir ve
- (j) Yeni uygulama kılavuzlarını ve mevcut kılavuzlara yapılması Teknik Sekretarya tarafından önerilebilecek tadilleri onaylayacaktır.

39. İcra Konseyi Konferans özel oturumunun toplanması talebinde bulunabilir.

40. İcra Konseyi:

- (a) Taraf Devletler arasında ve Taraf Devletler ile Teknik Sekretarya arasında bilgi alışverişleri yoluyla işbu Antlaşmanın uygulanması konusunda işbirliğine yardımcı olacaktır,
- (b) Madde IV uyarınca Taraf Devletler arasındaki görüş alışverişi ve açıklamalara yardımcı olacaktır ve
- (c) Madde IV uyarınca, yerinde denetim taleplerini alacak, inceleyecek ve harekete geçecek ve yerinde denetim hakkında rapor verecektir.

41. İcra Konseyi, bir Taraf Devletin Antlaşma ile olası uyumsuzluk ve Antlaşma tarafından verilen haklarını kötüye kullanılması ile ilgili kaygılarını görüşecektir. Bunu yaparken İcra Konseyi, ilgili Taraf Devletler ile görüşecek ve uygun bir şekilde Taraf Devletten, belirli bir zaman zarfında tazmin edici önlemler almasını talep edecektir. İcra Konseyi ileri bir adım atma gereği duyduğu noktada, diğerleri meyanında aşağıdaki önlemlerden birini veya birkaçını alacaktır:

- (a) Taraf Devletlere sorunu veya konuyu bildirecek,
- (b) Söz konusu sorun veya konuyu Konferansın dikkatine sunacak,
- (c) Madde V uyarınca tazmin edici önlemler ve uyumun sağlanması ile ilgili konularda Konferansa ön getirecek ve uygun şekilde harekete geçecektir.

D. TEKNİK SEKRETARYA

42. Teknik Sekretarya, Taraf Devletlere Antlaşmanın yürütülmesi hususunda yardımcı olacaktır. Teknik Sekretarya, Konferans ve İcra Konseyine işlevlerini yerine getirmelerinde yardımcı olacaktır. Teknik Sekretarya, Konferans ve İcra Konseyi tarafından kendisine verilen görevleri olduğu gibi işbu Antlaşma uyarınca kendisine yüklenen doğrulama ve diğer işlevleri de yürütecektir. Teknik Sekretarya, ayrılmaz bir parçası olan Uluslararası Veri Merkezini de kapsayacaktır.

43. Madde IV ve Protokol uyarınca, Teknik Sekretaryanın Antlaşmaya uyumun denetlenmesine ilişkin işlevleri aşağıdakileri kapsayacaktır:

- (a) Uluslararası İzleme Sisteminin işleminin denetlenmesi ve eşgüdüm sağlanmasından sorumlu olma,
- (b) Uluslararası Veri Merkezini işletme,
- (c) Uluslararası İzleme Sisteminin gözlem verilerini rutin olarak alma, işleme, analiz ve rapor etme,

(d) Gözlem istasyonlarının kurulma ve çalıştırılması için teknik yardım sağlama ve bunlara destek verme,

(e) Taraf Devletler arasındaki istişare ve açıklamalara yardımcı olmak için İcra Konseyine destek verme,

(f) Belirlenmiş mevki denetimi taleplerini alma ve bunlara işlem yapma, İcra Konseyinin sözkonusu talepleri incelemesine yardımcı olma, yerinde denetim hazırlıklarını yürütme ve denetim esnasında teknik destek sağlama ve İcra Konseyine rapor verme,

(g) Taraf Devletler, diğer devletler ve uluslararası Örgütlerle denetim anlaşma ve düzenlemelerini görüşme ve İcra Konseyi öncelikli onayına tabi olmak kaydıyla doğrulama faaliyetleriyle ilgili sözkonusu anlaşma ve düzenlemeleri akdetme,

(h) İşbu Antlaşma kapsamındaki doğrulamanın diğer konularında Ulusal Makamlar aracılığıyla Taraf Devletlere yardım etme.

44. Teknik Sekreteryaya, İcra Konseyi onayına bağlı olarak, Madde IV ve Protokol uyarınca doğrulama rejiminin çeşitli bölümlerinin işleyişine yol göstermek için uygulama kılavuzlarını geliştirecek ve idame ettirecektir. Söz konusu kılavuzlar Antlaşmanın veya Protokolün ayrılmaz bir parçasını teşkil etmeyecek ve İcra Konseyi onayına bağlı olarak Teknik Sekreteryaya tarafından değiştirilebilecektir. Teknik Sekreteryaya uygulama kılavuzlarında yapılan değişiklikleri Taraf Devletlere bildirecektir.

45. Teknik Sekreteryanın idari konulara ilişkin görevleri aşağıdakileri kapsayacaktır:

(a) Örgütün taslak programını ve bütçesini İcra Konseyi için hazırlamak ve sunmak,

(b) Örgütün Antlaşmanın uygulanması ile ilgili taslak raporu ve Konferans veya İcra Konseyi tarafından talep edilebilecek diğer raporları hazırlamak ve bunları İcra Konseyine sunmak,

(c) Konferans, İcra Konseyi ve diğer alt organlara idari ve teknik destek sağlamak,

(d) Antlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak Örgüt adına bildirimleri göndermek ve almak ve

(e) Örgüt ile diğer uluslararası Örgütler arasındaki anlaşmaları ile ilgili idari sorumlulukları ifa etmek.

46. Taraf Devletlerce Örgüte yapılan tüm talepler ve bildirimler, Taraf Devletlerin Ulusal Makamları aracılığıyla Genel Müdüre iletilecektir. Talepler ve bildirimler, işbu Antlaşmanın resmi dillerinden birinde yazılmış olacaktır. Genel Müdür cevabında da kendisine iletilen talep veya bildirim dilini kullanacaktır.

47. Teknik Sekreteryanın Örgütün taslak program ve bütçesini hazırlamak ve İcra Konseyine sunmak gibi sorumluluklarıyla ilgili olarak, Teknik Sekreteryaya Uluslararası İzleme Sisteminin bir parçası olarak kurulmuş her bölüm bedelinin açık hesabını belirleyecek ve koruyacaktır. Taslak program ve bütçe için yapılan işlem tüm diğer Örgüt faaliyetleri için de uygulanacaktır.

48. Teknik Sekreteryaya, etkinliklerin yürütülmesi ile ilgili olarak dikkatine gelen ve ilgili Taraf Devlet ile görüşme aracılığıyla çözüme ulaşması mümkün olmayan, işlevlerinin aksamasından dolayı ortaya çıkan problemlerden, İcra Konseyini derhal bilgilendirecektir.

49. Teknik Sekreteryaya, icra görevlisi görevini üstlenecek bir Genel Müdür ve bilim, teknik ve diğer dallardaki gerekli personelden oluşacaktır. Genel Müdür, 4 yıllık devrelerle, sadece bir dönem daha yenilenmek kaydıyla İcra Konseyi tavsiyesi üzerine Konferans tarafından atanacaktır. İlk Genel Müdür, Hazırlık Komisyonunun tavsiyesi üzerine ilk oturumunda Konferans tarafından atanacaktır.

50. Genel Müdür, Konferans ve İcra Konseyine karşı, personelin atanmasından ve Teknik Sekreteryanın organize edilmesi ve işlemlerinden sorumlu olacaktır. Personelin atanmasında ve hizmet koşullarının belirlenmesinde en önemli unsur, profesyonel uzmanlık, tecrübe verimlilik, yetenek ve tutarlılığın en yüksek standartta olma gerekliliğidir. Sadece Taraf Devletlerin kendi vatandaşları Genel Müdür, müfettiş veya profesyonel sekreterlik personeli

olabilecektir. Personel dağılımının mümkün olduğunca geniş bir coğrafi temele dayanmasına dikkat gösterilmelidir. Personel alımı, personelin görevin yapılması için mümkün olan asgari sayıda alınması prensibine göre belirlenecektir.

51. Genel Müdür, uygun hallerde, İcra Konseyi ile danışma sonucunda bilimsel konularda öneriler almak için geçici bilimsel uzmanlar çalışma grupları kurabilir.

52. Genel Müdür, denetimciler, denetimci yardımcıları ve personel üyeleri görevlerini yaparken hiçbir hükümetten veya örgüt dışındaki hiçbir kaynaktan talimat sormayacak veya almayacaklardır. Sadece örgüte karşı sorumlu uluslararası görevliler olarak, pozisyonlarının tersini yansıtacak her türlü hareketten kaçınacaklardır. Genel Müdür denetim ekibinin faaliyetlerinden sorumlu olacaktır.

53. Her Taraf Devlet, Genel Müdürün, denetimcilerin, denetim yardımcılarının ve personelin münhasıran uluslararası nitelikli sorumluluklarına saygı gösterecek ve bu sorumlulukların yerine getirilmesinde onları etkilemeye çalışmayacaktır.

E. İMTİYAZLAR VE DOKUNULMAZLIKLAR

54. Örgüt; görevlerini yerine getirebilmek için gerekli yasal yeterlilik, imtiyazı ve dokunulmazlıkları, Taraf Devletin ülkesinde ve yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde kullanacaktır.

55. Taraf Devletlerin delegeler ile vekil ve danışmanları, İcra Konseyine seçilen üyelerin temsilcileri ile vekil ve danışmanları, Genel Müdür, denetimciler, denetimci yardımcıları ve örgüt çalışanları, örgüte bağlı çalışmalarını bağımsızca sürdürebilmek için gerekli imtiyaz ve dokunulmazlıklardan yararlanacaklardır.

56. Bu Maddede belirtilen yasal statü imtiyaz ve dokunulmazlıklara, örgüt ile Taraf Devletler arasında ve örgüt ile örgütün bulunduğu devlet arasındaki anlaşmalara açıklık getirilecektir. Söz konusu anlaşmalar, Paragraf 26 (h) ve (i) uyarınca görüşülecek ve kabul edilecektir.

57. 54. ve 55. paragraflarda belirtilenlerle birlikte, Genel Müdürün, denetimcilerin, denetimci yardımcılarının ve Teknik Sekretarya mensuplarının çalışmaları esnasında yararlanacakları imtiyaz ve dokunulmazlıklar bu Antlaşmanın Protokolünde belirtildiği gibi olacaktır.

MADDE III

ULUSAL UYGULAMA ÖNLEMLERİ

1. Her Taraf Devlet, kendi anayasal süreleri uyarınca, Antlaşma dahilindeki yükümlülüklerini yerine getirmek için gerekli önlemleri alacaktır. Özellikle aşağıdaki durumlar için gerekli önlemleri alacaktır:

(a) Ülkesindeki veya uluslararası hukuk ile tanınmış kendi yetkisi altında olan yerlerdeki gerçek ve tüzel kişilerin, Antlaşma uyarınca Taraf Devlet tarafından yasaklanmış eylemlerin yapılmasını yasaklamak,

(b) Kendi denetimi altındaki yerlerde gerçek ve tüzel kişilere benzer eylemleri yasaklamak ve

(c) Uluslararası hukuka uygun biçimde, vatandaşlığındaki gerçek kişilerin herhangi bir yerde benzer eylemlerde bulunmasını yasaklamak.

2. Her bir Taraf Devlet diğer Taraf Devletlerle işbirliği içinde olacak ve 1. paragrafta belirtilen yükümlülüklerin uygulanmasında birbirlerine uygun yasal yardımlaşmayı yapacaklardır.

3. Her Taraf Devlet işbu Maddeye uygun olan önlemler hakkında Örgüte bilgi verecektir.

4. Antlaşma yükümlülüklerini yerine getirmek için her Taraf Devlet bir Ulusal Makam tayin edecek veya oluşturacak ve bunu o Taraf Devlet için yürürlüğe giren antlaşma tarihinde örgüte bildirecektir. Ulusal Makam, örgüt ve diğer Taraf Devletlerle ulusal irtibat merkezi olarak çalışacaktır.

MADDE IV

DOĞRULAMA

A. GENEL HÜKÜMLER

1. Antlaşma hükümleri ile uyumu doğrulamak için, aşağıdaki unsurlardan oluşan bir doğrulama rejimi kurulacaktır:

- (a) Uluslar arası İzleme Sistemi,
- (b) Danışma ve açıklama,
- (c) Yerinde denetimler ve
- (d) Güvenlik artırıcı önlemler.

İşbu Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihinde, doğrulama rejimi Antlaşmanın doğrulama taleplerini karşılayabilecek kapasitede olacaktır.

2. Doğrulama etkinlikleri objektif bilgiye dayanacak, işbu Antlaşmanın konusu ile sınırlı olacak ve Taraf Devletlerin bağımsızlığını tam saygı temeline dayandırılarak ve hedeflerini gerçekleştirmek için faaliyetler en az müdahaleci şekilde yürütülecektir. Her Taraf Devlet, doğrulama haklarını kötüye kullanmaktan kaçınacaktır.

3. Her Taraf Devlet, diğerleri meyanında aşağıda belirtilen hususlar yoluyla Antlaşmaya uyumun doğrulanmasını kolaylaştırmak için III.maddenin 4.paragrafına göre kurulan kendi Ulusal Makamı aracılığıyla Örgüt ve diğer Taraf Devletler ile işbirliği yapmayı taahhüt eder.

- (a) Doğrulama önlemlerine katılmak için gerekli tesisleri kurma ve gerekli iletişimi kurma,
- (b) Uluslararası İzleme Sisteminin parçası olan ulusal terminallerden gelen verileri sunma,
- (c) Danışma ve açıklama sürecine katılma,
- (d) Yerinde denetimin yürütülmesine cevaz verme ve
- (e) Güvenlik artırıcı önlemlere uygun durumda katılma.

4. Tüm Taraf Devletler, teknik ve mali yetenekleri gözetilmeksizin doğrulama haklarından yararlanacaklar ve doğrulamayı kabul etmede eşit yükümlülüğe tabi olacaklardır.

5. İşbu Antlaşmanın amaçları için hiçbir Taraf Devletin Devletlerin egemenliğine saygıyı da içeren kabul edilmiş uluslararası hukukun genel prensipleri ile tutarlı bir şekilde ulusal teknik doğrulama yöntemleriyle elde edilmiş bilgileri kullanması kısıtlanmayacaktır.

6. Taraf Devletlerin işbu Antlaşma ile ilgisi olmayan hassas tesisleri, etkinlikleri veya bölgeleri koruma hakları saklı kalmak üzere, Taraf Devletler işbu Antlaşmanın doğrulama rejimi maddelerine veya paragraf 5 uyarınca işletilen ulusal teknik doğrulama yöntemlerine karışmayacaklardır.

7. Her Taraf Devlet, hassas tesislerini koruma ve Antlaşma ile ilgisi olmayan gizli bilgi ve verilerin açığa çıkmasını önleme hakkına sahiptir.

8. Ayrıca, doğrulama çalışmaları sırasında edinilmiş sivil ve askeri etkinliklerle ilgili bilgilerin gizliliğini korumak için gerekli tüm önlemler alınacaktır.

9. Paragraf 8'e tabi olarak, işbu Antlaşma tarafından kurulan doğrulama rejimi yoluyla Örgütten sağlanan bilgiler, İşbu Antlaşmanın ve Protokolün ilgili hükümleri uyarınca tüm Taraf Devletlere sunulacaktır.

10. Antlaşma hükümleri, bilimsel amaçlar için gerekli uluslararası veri alışverişini kısıtlayacak şekilde uygulanmayacaktır.

11. Her Taraf Devlet, doğrulama rejiminin geliştirilmesinde ve Antlaşmanın doğrulama etkinliğinin ve maliyet etkinliğinin artmasına yönelik özel önlemler geliştirme amacı ile elektromanyetik darbe izleme veya uydu izleme dahil ek teknolojilerin doğrulama potansiyelinin incelenmesinde örgüt ile işbirliği yapacaklarını taahhüt ederler. Bu önlemler, kabul edildikleri halde, ek bölümler olarak işbu Antlaşma hükümlerine, Protokole veya Madde VII uyarınca ek bölümler olarak Protokole veya Madde II paragraf 44 uyarınca uygulama kılavuzlarına eklenecektir.

12. Taraf Devletler, bütün Taraf Devletlerin kendi ulusal doğrulama yöntemlerinin uygulanmasını güçlendirmeleri ve sözkonusu teknolojilerin barışıl amaçlar doğrultusunda kullanılmasından yarar sağlamaları için işbu Antlaşmanın doğrulama teknolojilerinin mümkün olan en yüklü transferine katılmak ve buna katkıda bulunmak için aralarındaki işbirliğini geliştireceklerini taahhüt ederler.

13. İşbu Antlaşma hükümleri, gelecekte atom enerjisini barışçı amaçlar için kullanacak olan Taraf Devletlerin bu yoldaki ekonomik ve teknolojik ilerlemesine engel olmasını önleyici bir anlayış ile uygulanacaktır.

Teknik Sekretaryanın Doğrulama Sorumlulukları

14. Teknik Sekretarya, Antlaşmanın amaçları doğrultusunda Taraf Devletler ile işbirliği içerisinde işbu Antlaşmada ve Protokolde belirtilen doğrulama alanındaki sorumluluklarını yerine getirirken aşağıdakileri uygulayacaktır:

(a) İşbu Antlaşmanın hükümleri uyarınca doğrulama ile ilgili verileri ve rapor sonuçlarını almak ve dağıtmak ve bu göreve uygun genel iletişim altyapısını temin etmek,

(b) Prensipde Teknik Sekretarya içerisinde veri toplama ve işleme odak noktası olacak Uluslararası Veri Merkezi yoluyla rutin olarak aşağıdaki işlemleri yerine getirecektir;

(i) Uluslararası İzleme Sisteminden veri talepleri alma ve girişimde bulunma,

(ii) Görüşme ve açıklık getirme işlemlerinden, yerinde denetimden ve güvenlik artırıcı önlemlerden ortaya çıkan verileri, uygun olduğu şekilde alma ve

(iii) İşbu Antlaşma ve Protokol uyarınca diğer Taraf Devletlerden ve uluslararası örgütlerden ilgili diğer verileri alma.

c) İlgili uygulama kılavuzları uyarınca, Uluslararası İzleme Sisteminin ve parçalarının ve Uluslararası Veri Merkezinin işlemlerini gözetmek, koordine etmek ve sağlamak,

d) İşbu Antlaşmanın mevcut uluslararası doğrulamasına imkan vermek ve uygunluk sorunlarının erken çözümlenmesine yardımcı olmak için, kabul edilmiş prosedürlere göre Uluslararası İzleme Sistemini rutin olarak işletmek, analiz etmek ve rapor etmek,

e) Madde II, paragraf 7 ve bu Maddenin 8. ve 13. paragrafları uyarınca Uluslararası İzleme Sisteminin kullanımında sorumluluk alacak tüm Taraf Devletlere işlenmiş ve işlenmemiş verileri ve her türlü bildirim sonuçlarını sağlamak,

f) Tüm Taraf Devletlere, toplanmış verilere eşit, açık, uygun ve zamanlı giriş sağlamak,

g) İşlenmemiş ve işlenmiş tüm verileri ve bildirim sonuçlarını saklamak,

h) Uluslararası İzleme Sisteminden alınan tüm ek veri taleplerini düzenlemek ve kolaylaştırmak,

i) Bir Taraf Devletten diğerine ek veri taleplerini düzenlemek,

j) Sözkonusu Taraf Devletçe talep edildiğinde izleme tesislerinin ve iletişim araçlarının kurulması ve işlemlerinde yardım ve destek sağlamak,

k) Doğrulama rejimindeki verilerin derlenmesi, saklanması, kullanılması, analizi ve bildirilmesinde Teknik Sekretarya ve Uluslararası Veri Merkezi tarafından kullanılan teknikleri talep edildiğinde Taraf Devletlere sunmak,

1) Uluslararası İzleme Sistemi ve Uluslararası Veri Merkezinin genel işleyişini izlemek, değerlendirmek ve rapor etmek.

15. Paragraf 14'de adı geçen ve Protokolde açıklanan doğrulama sorumluluklarının yerine getirilmesinde Teknik Sekretarya tarafından kullanılacak kabul edilmiş prosedürler ilgili uygulamaya kılavuzlarında açıklanacaktır.

B. ULUSLARARASI İZLEME SİSTEMİ

16. Uluslararası İzleme Sistemi; sismolojik gözetleme, tasdikli laboratuvarları kapsayan radyonüklid gözetleme, ses ötesi gözetleme ve çeşitli iletişim yöntemlerini içerecek ve Teknik Sekretaryaya bağlı Uluslararası Veri Merkezi tarafından desteklenecektir.

17. Uluslararası İzleme Sistemi, Teknik Sekretarya makamına bağlı olacaktır. Uluslararası İzleme Sistemine bağlı tüm izleme tesisleri evsahibi veya Protokol uyarınca sorumluluğu alan Devletlere ait olacak ve onlar tarafından çalıştırılacaktır.

18. Her Taraf Devlet, uluslararası veri değişimine katılma ve Uluslararası Veri Merkezindeki her türlü veriden yararlanma hakkına sahiptir. Her Taraf Devlet kendi Ulusal Makamı aracılığıyla Uluslararası Veri Merkezi ile işbirliği yapacaktır.

Uluslar arası İzleme Sisteminin Harcamaları

19. Protokole Ek I'deki Tablo I-A, 2-A, 3 ve 4'de belirtilen Uluslararası İzleme Sistemi içindeki tesis ve tesisin izlemesi için ilgili Uygulama Kılavuzu ve Protokolün teknik talepleri uyarınca bu tesislerin ilgili Devlet ve Örgüt, Protokolün Bölüm I paragraf 4'de anlaşma ve düzenlemeler dahilinde belirlendiği şekilde aşağıdakilerin bedelini karşılayacaktır:

(a) Tesislerden sorumlu Devlet bedeli kendi karşılamazsa yeni tesislerin kurulması ve mevcut tesislerin geliştirilmesi,

(b) Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinin, tesis fiziki güvenliği de dahil olmak üzere, çalıştırılması ve bakımının sağlanması ve veri doğrulama prosedürlerinin uygulanması,

(c) Uluslar arası İzleme Sistemi verilerini (işlenmiş veya işlenmemiş), gerekirse, uygun iletişim yöntemleriyle gözlem istasyonlarından, laboratuvar ve analitik tesislerden veya ulusal veri merkezlerinden mümkün olan en direkt ve en az maliyetle Uluslar arası Veri Merkezine veya sözkonusu verilerin (mevcut ise numunelerini de) gözlem istasyonlarından laboratuvar ve analitik tesislere iletilmesi ve

(d) Örgüt adına numunelerin incelenmesi.

20. Protokole Ek 1 Tablo 1-B'de belirtilen yedek şebeke sismik istasyonları için Örgüt Protokolün Bölüm 1 paragraf 4'de anlaşma ve düzenlemeler dahilinde belirlendiği şekilde sadece aşağıdakiler için yapılacak harcamaları karşılayacaktır:

(a) Uluslararası Veri Merkezine verileri iletmek,

(b) Bu istasyonlardan gelen verileri doğrulamak,

(c) Sorumlu Devlet masrafı kendi karşılamadığı takdirde, istasyonları istenilen teknik standarda yükseltmek,

(d) Sorumlu Devlet masrafı kendi karşılamadığı takdirde, uygun teçhizatın olmadığı yerlere gerekirse Antlaşmanın amaçları doğrultusunda yeni istasyonlar kurmak ve

(e) İlgili uygulama kılavuzlarında belirtildiği üzere örgüt tarafından talep edilen verilerin sağlanması ile ilgili tüm harcamalar.

21. Örgüt, Protokolün Bölüm F, Parça 1'de belirtildiği üzere, Uluslararası Veri Merkezinin bildirim tabi ürünlerinin ve hizmetlerinin standart dizisinden her Taraf Devlete temin edilmesinde yapılacak masraflarını da karşılayacaktır. Herhangi bir ek veri veya ek ürün için hazırlama ve transmisyon masrafları, bunu talep eden Taraf Devlet tarafından karşılanacaktır.

22. Taraf devletler veya evsahibi veya Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinden sorumlu Devletler ile akdedilen anlaşmalar veya düzenlemeler, sözkonusu harcamaların karşılanmasına ilişkin hükümleri içerecektir. Sözkonusu hükümler, Taraf Devletin paragraf 19(a) ve 20(c) ve (d)'de belirtilen evsahipliği yaptığı veya sorumlu olduğu tesislerin harcamalarını karşıladığı ve bunun da Örgüte vereceği belirlenmiş katkı payında yapılacak indirim ile telafi edilmesi gibi uygulamaları kapsayacaktır. Sözkonusu indirim, bir Taraf Devletin yıllık belirlenmiş katkı payı miktarının yüzde 50'sini geçmeyecek, ancak takip eden yıllara bölünebilecektir. Bir Taraf Devlet sözkonusu indirimi, aralarındaki anlaşma veya düzenlemeler sonucu ve İcra Konseyinin onayı ile diğer bir Taraf Devlet ile paylaşabilir. Bu paragrafta belirtilen anlaşma ve düzenlemeler Madde II paragraf 26(h) ve 38(i) uyarınca onaylanacaktır.

Uluslararası İzleme Sistemine Yapılacak Değişiklikler

23. İzleme teknolojisinin eklenmesi veya çıkartılması yoluyla Uluslararası İzleme Merkezini etkileyen, paragraf 11'de belirtilen her türlü önlemler, Madde VII, paragraf 1 ila 6'ya göre Antlaşmaya ve Protokole dahil edilecektir.

24. Uluslararası İzleme Sistemine yapılacak aşağıdaki değişiklikler, doğrudan etkilenen Devletlerin kararına bağlı olarak, Madde VII paragraf 7 ve 8'e göre idari veya teknik konular olarak ele alınacaktır:

(a) Belirli izleme teknolojisi için Protokolde belirlenen tesis sayılarındaki değişiklikler ve

(b) Protokole Ek 1 tablolarında gösterilen bazı özel tesisler için (tesisten sorumlu Devlet, yeri, tesisin adı, tesisin tipi ve ana ve yedek sismik şebekeler arasındaki bir tesisin niteliği gibi) diğer detaylarda yapılacak değişiklikler.

Eğer İcra Konseyi Madde VII paragraf 8(d) uyarınca sözkonusu değişikliklerin kabul edilmesini öngörürse, kural olarak Madde VII paragraf 8(h) uyarınca, sözkonusu değişikliklerin Genel Müdürün onayına ilişkin bildirim alınması ile yürürlüğe gireceğini öngörecektir.

25. Genel Müdür, paragraf 24'e göre yapılacak herhangi bir teklif sözkonusu olduğunda, Madde VII, paragraf 8(b) uyarınca İcra Konseyine ve Taraf Devletlere bilgi ve değerlendirme sunarken aşağıdakileri de dahil edecektir:

(a) Teklifin teknik değerlendirmesi,

(b) Teklifin idari ve mali etkisi üzerine bir bildirim ve

(c) Tekliften doğrudan etkilenen Devletlerle yapılan görüşmelere dair aralarındaki uzlaşma raporu.

Geçici Düzenlemeler

26. Protokol Ek 1'deki Tablolarda belirtilen izleme tesislerinin önemli ve telafi edilemez arızalarında veya izleme kapsamının geçici azalmalarını gidermek için, Genel Müdür, İcra Konseyinin onayı ile ve doğrudan etkilenen Devletlerle görüşme ve uzlaşma içinde, 1 yıllık süreyi geçmemek üzere geçici düzenlemelere başlayacaktır ve eğer gerekirse, İcra Konseyi ve ilgili Devletlerin uzlaşması dahilinde bir sonraki yıl için yenilenecektir. Sözkonusu düzenlemeler, Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinin sayısının ilgili şebeke için belirlenen sayıyı aşmasına neden olmayacaktır, ilgili şebeke kullanma kılavuzunda belirtilen teknik ve operasyonel talepleri mümkün olduğunca çabuk karşılayacak ve Örgüt bütçesinden idare edilecektir. Genel Müdür, daha sonra durumu düzeltmek için girişimler yapacak ve hemen çözümlenmesi için de teklifler sunacaktır. Genel Müdür bu paragrafta alınan kararları tüm Taraf Devletlere bildirecektir.

İşbirliği Yapan Ulusal Tesisler

27. Taraf Devletler, Uluslararası İzleme Sisteminin parçası olmayan ulusal izleme istasyonlarından Uluslararası Veri Merkezine ek veriler sağlamak için, Örgüt ile ortak düzenlemeler belirleyebilirler.

28. Söz konusu ortak düzenlemeler aşağıdaki şartlarda belirlenebilir:

(a) Taraf Devletin talebi üzerine ve maliyeti o Devletçe karşılanmak üzere, Teknik Sekreteryaya belirlenen izleme tesisinin, Uluslararası İzleme Tesisi için ilgili uygulama kılavuzunda belirtilen teknik ve operasyonel talepleri karşıladığını onaylamak için önlem alacak ve verilerinin doğruluğu için düzenlemeler yapacaktır. İcra Konseyi kararına bağlı olarak, Teknik Sekreteryaya söz konusu tesisi müşterek ulusal tesis olarak tayin edecektir.

(b) Teknik Sekreteryaya müşterek ulusal tesislerin geçerli bir listesini temin edecek ve bunu tüm Taraf Devletlere dağıtacaktır.

(c) Uluslararası Veri Merkezi, verileri müşterek ulusal tesislerden alacak, eğer aynı Taraf Devletçe de talep edilirse, yerinde denetim taleplerinin görüşülmesi ve açıklığa kavuşturulması ve dikkate alınmasına yardımcı olmak amacıyla veri aktarma giderleri o Taraf Devlet tarafından karşılanacaktır.

Ek verilerin söz konusu tesislerden temin edildiği ve Uluslararası Veri Merkezinin daha fazla veya acele bilgi veya açıklama talep edebileceği koşullar, ilgili izleme şebekesinin uygulama kılavuzunda ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

C. GÖRÜŞME VE AÇIKLAMA

29. Yerinde denetim talebinde bulunan herhangi bir Taraf Devletin bu hakkına mahsuben, Taraf Devletler mümkün olduğunda, işbu Antlaşmanın temel yükümlülükleri ile olası uyumsuzluğa neden olabilecek her türlü konuyu, kendi aralarında veya Örgüt aracılığıyla öncelikle açıklığa kavuşturmak ve çözümlenmek için her türlü çabayı gösterecektir.

30. 29. paragraf uyarınca bir Taraf Devlet diğer bir Taraf Devlete talepte bulunursa, denetime tabi Taraf Devlet 48 saat içinde talepte bulunan Taraf Devlete bir açıklama getirecektir. Talep eden ve denetime tabi Taraf Devletler İcra Konseyine ve Genel Müdüre talep ve cevabı konusunda bilgi verebilirler.

31. Bir Taraf Devlet, işbu Antlaşmanın temel yükümlülükleri ile olası uyumsuzluğa neden olabilecek her türlü konuyu açıklığa kavuşturmada Genel Müdürdan destek isteme hakkına sahip olacaktır. Genel Müdür böyle bir konuyla ilgili olarak Teknik Sekreteryanın elindeki mevcut bilgileri temin edecektir. Talep eden Taraf Devlet tarafından istenirse, Genel Müdür İcra Konseyini talep ve cevap olarak alınan bilgiler hakkında aydınlatacaktır.

32. Bir Taraf Devlet, İcra Konseyinden, işbu Antlaşma ile olası uyumsuzluğa yol açabilecek her türlü konu hakkında bir başka Taraf Devletten konuya açıklık getirmesini isteme hakkına sahip olacaktır. Böyle bir durumda aşağıdakiler uygulanacaktır:

(a) İcra Konseyi talebi açıklanmak üzere Genel Müdür kanalıyla, alınma tarihinden itibaren 24 saat içinde talep eden Taraf Devlete iletilecektir.

(b) Denetime tabi Taraf Devlet, açıklamayı mümkün olan en kısa zamanda, cevabın alınmasından itibaren 48 saat içinde İcra Konseyine iletilecektir.

(c) İcra Konseyi açıklama notasını alacak ve takip eden 24 saat içinde talep eden Taraf Devlete iletilecektir.

(d) Eğer talepte bulunan Taraf Devlet açıklamayı yetersiz bulursa, İcra Konseyinden, denetime tabi Taraf Devletten daha fazla açıklama temin etmesini isteme hakkına sahiptir.

İcra Konseyi, bu paragrafta göre öne sürülen her türlü açıklama talepleri ve denetime tabi Taraf Devlet tarafından verilen cevap hakkında tüm diğer Taraf Devletlere gecikmeksizin bilgi verecektir.

33. Eğer talepte bulunan Taraf Devlet paragraf 32(d)'de kendine temin edilen açıklamayı yetersiz bulursa, İcra Konseyine üye olmayan Taraf Devletlerin yer alacağı bir İcra Konseyi toplantısı talebinde bulunma hakkına sahip olacaktır. Sözkonusu toplantıda, İcra Konseyi konuyu ele alacak ve Madde V uyarınca her türlü önlemi önerebilecektir.

D. YERİNDE DENETİMLER

Yerinde Denetim Talebi

34. İşbu Madde hükümleri ve Protokol Bölüm II uyarınca her Taraf Devlet, herhangi bir Taraf Devletin sınırları dahilinde veya yetkisi veya kontrolü altında olan herhangi bir yerde veya herhangi bir Devletin yetkisi ve kontrolü dışındaki bir yerde, yerinde denetim talebinde bulunma hakkına sahiptir.

35. Bir yerinde denetiminin en temel amacı bir nükleer silah deneme patlamasının veya nükleer patlamaların Madde I'e aykırı bir şekilde yapılıp yapılmadığına açıklık getirmek ve olası bir ihlali belirlemede yararlı olabilecek her türlü bilgiyi toplamaktır.

36. Talep eden Taraf Devlet, yerinde denetim talebini işbu Antlaşma kapsamında tutma ve 37.paragraf uyarınca bunu denetim talebi açıklamalarında belirtme yükümlülüğünde olacaktır. Talep eden Taraf Devlet, dayanaksız veya gayriresmi denetim taleplerinden kaçınmalıdır.

37. Yerinde denetim talebi, Uluslar arası İzleme Sisteminden alınan bilgilere veya genel uluslar arası hukuk prensipleri ile tutarlı bir şekilde ulusal teknik doğrulama yöntemleriyle edinilen her türlü ilgili teknik bilgilere dayandırılacaktır. Talep, Protokolün II.Bölüm 41.paragrafındaki bilgileri içerecektir.

38. Talep eden Taraf Devlet, yerinde denetim talebini İcra Konseyine ve aynı zamanda hemen işleme başlaması için Genel Müdüre sunacaktır.

Yerinde Denetim Talebinin Sunulmasından Sonraki Aşamalar

39. İcra Konseyi, yerinde denetim talebini alır almaz incelemelerine başlayacaktır.

40. Genel Müdür, yerinde denetim talebini aldıktan sonra, iki saat içinde talep eden Taraf Devlete talebi aldığı bildirilecek ve altı saat içinde denetlenecek Taraf Devlete talebi iletilecektir. Genel Müdür talebin, Protokolün II. Bölüm, 41.paragrafında belirtilen gereksinimleri karşıladığından emin olacak ve gerekirse, talebi belgelemede Taraf Devlete yardım edecek ve talebi İcra Konseyine ve tüm Taraf Devletlere 24 saat içinde iletilecektir.

41. Yerinde denetim talebi gereksinimleri karşıladığında, Teknik Sekreteryaya gecikmeden yerinde denetim için hazırlıklara başlayacaktır.

42. Genel Müdür, Bir Taraf Devletin denetimi veya kontrolü altında bulunan bir denetim bölgesine tekabül eden yerinde denetim talebini alması üzerine, derhal denetlenecek Taraf Devletten talepte ortaya konan konuyu çözmek için açıklama getirmesini isteyecektir.

43. Paragraf 42 uyarınca açıklama talebini alan Taraf Devlet, mümkün olduğunca çabuk, fakat açıklama talebinin alınmasını takiben 72 saati geçmemek kaydıyla, Genel Müdüre, açıklamaları ve diğer ilgili bilgileri temin edecektir.

44. Genel Müdür İcra Konseyinin yerinde denetim talebi kararından önce talepte belirtilen olay ile ilgili Uluslararası İzleme Sisteminden veya herhangi bir Taraf Devletten sağlanan, paragraf 42 ve 43'de temin edilen her türlü açıklamaları ve Teknik Sekreteryadan, Genel Müdürün ilgili gördüğü veya İcra Konseyince talep edilen diğer bilgileri de içeren her türlü ek bilgiyi derhal İcra Konseyine gönderecektir.

45. Talep eden Taraf Devlet yerinde denetim talebinde ileri sürülen konunun çözümlenmesi gerektiğini düşünmedikçe ve talebi geri almadıkça, İcra Konseyi paragraf 46 uyarınca talep hakkında karar alacaktır.

İcra Konseyinin Kararları

46. İcra Konseyi talep eden taraf devletten talebi almasını takiben 96 saat içinde yerinde denetim talebi hakkında bir karara varacaktır. Yerinde denetimi onay kararı, İcra Konseyi üyelerinin en az 30 olumlu oyu ile alınacaktır. İcra Konseyi denetimi onaylamazsa, hazırlıklara son verilecek ve talep üzerinde başka bir işlem yapılmayacaktır.

47. Paragraf 46 uyarınca yerinde denetimin onaylanmasından sonra 25 günü geçmemek kaydıyla, denetim ekibi İcra Konseyine, Genel Müdür aracılığıyla, denetim durum raporu gönderecektir. İcra Konseyi denetim durum raporunu aldıktan sonra 72 saat içinde, üyelerinin çoğunluğu ile denetimin devam etmemesine karar vermediği takdirde, denetimin devamı onaylanmış kabul edilecektir. Eğer İcra Konseyi denetimi sürdürmeme kararı alırsa denetim sona erdirilecek ve Protokolün II. Bölüm 109. ve 110. paragrafları uyarınca denetim ekibi denetim mahallini ve denetlenecek Taraf Devlet topraklarını mümkün olduğunca çabuk terkedecektir.

48. Yerinde denetim esnasında, denetim ekibi, Genel Müdür aracılığıyla, İcra Konseyine sondaj çalışmalarını yürütme teklifi sunabilir. İcra Konseyi, teklifin alınmasını takiben 72 saatten geç olmamak kaydıyla sözkonusu teklif hakkında bir karara varacaktır. Sondaj çalışmasını onay kararı İcra Konseyi üyelerinin çoğunluğu ile verilecektir.

49. Denetim ekibi, Genel Müdür aracılığıyla, İcra Konseyinden Protokolün II Bölüm 4. paragrafında belirtilen 60 günlük zaman sınırı dışında, denetim ekibinin süreyi uzatmanın kendi görev yönergelerini tamamlamada gerekli olduğunu düşünmeleri durumunda, denetim süresinin en fazla 70 güne kadar uzatılmasını talep edebilir. Denetim ekibi talebinde, uzatma döneminde Protokol II. Bölüm 69. paragrafında listesi verilen etkinlik ve tekniklerin hangilerini yürütmeyi düşündüğünü de belirtecektir. İcra Konseyi uzatma talebini aldıktan sonra 72 saat içerisinde sözkonusu talep ile ilgili kararını alacaktır. Uzatma onay kararı İcra Konseyi üyelerinin çoğunluğu ile verilecektir.

50. Paragraf 47 uyarınca yerinde denetimin devamının onayını takiben, denetim ekibi Genel Müdür İcra Konseyine denetimi sona erdirmeye önerisi sunabilir. İcra Konseyi önerinin sunulmasından sonra 72 saat içerisinde, üyelerinin üçte-ikilik çoğunluğu ile denetimin sona erdirilmesini onaylamadığına dair bir karar almazsa, sözkonusu öneri onaylanmış sayılacaktır. Denetimin sona erdirilmesi durumunda, denetim ekibi Protokolün II. Bölüm 109. ve 110. paragrafları uyarınca denetim mahallini ve denetlenen Taraf Devlet topraklarını mümkün olan en kısa zamanda terkedecektir.

51. Talep eden Taraf Devlet ve denetlenecek Taraf Devlet, İcra Konseyinin yerinde denetim talebi müzakerelerine oy kullanmadan katılabilirler. Talep eden Taraf Devlet ve denetlenecek Taraf Devlet, İcra Konseyinin denetim ile ilgili diğer müzakerelerine de oy kullanmadan katılabilirler.

52. Genel Müdür, paragraf 46 ila 50 çerçevesinde İcra Konseyi tarafından alınan her türlü kararı ve İcra Konseyine sunulan raporları, teklifleri, talepleri ve önerileri 24 saat içerisinde tüm Taraf Devletlere bildirecektir.

İcra Konseyinin Yerinde Denetimi Onayından Sonraki Aşama

53. İcra Konseyince onaylanan yerinde denetim, işbu Antlaşmanın ve Protokolün hükümleri uyarınca, Genel Müdür tarafından atanan denetim ekibince gecikmesiz olarak yürütülecektir. Denetim ekibi, talep eden Taraf Devletin yerinde denetim talebinin İcra Konseyinin eline geçmesini takiben 6 gün içerisinde giriş noktasına varacaktır.

54. Genel Müdür, yerinde denetimin yürütülmesi için bir denetim görev yönergesi çıkaracaktır. Denetim görev yönergesi Protokolün II. Bölüm, 42. paragrafında belirtilen bilgileri içerecektir.

55. Genel Müdür, Protokolün II.Bölüm, 43. paragraf uyarınca, denetim ekibinin giriş noktasına varışından en az 24 saat önce, denetimi denetlenecek Taraf Devlete bildirecektir.

Yerinde Denetimin Yürütülmesi

56. Her Taraf Devlet, örgütün, kendi sınırları dahilinde veya yetkisi ve kontrolü altında bulunan yerlerde işbu Antlaşma ve Protokol hükümleri uyarınca, yerinde denetim yürütmesine müsaade edecektir. Ancak, hiçbir Taraf Devlet topraklarında veya denetimi veya kontrolü altındaki yerlerde eş zamanlı yapılan yerinde denetimleri kabul etmek zorunda değildir.

57. İşbu Antlaşma ve Protokol hükümleri uyarınca, denetime tabi Taraf Devletin:

(a) İşbu Antlaşma ile olan uyumluluğunu göstermek için her türlü çabayı gösterme ve denetim ekibinin görevlerini yapmalarını sağlama hak ve yükümlülükleri olacaktır,

(b) Ulusal güvenlik meselelerini korumak için gerekli gördüğü önlemleri alma ve denetimin amacı ile ilgili olmayan gizli bilgilerin açıklanmasını önleme hakkına sahip olacaktır,

(c) Alt-Paragraf (b)'yi ve kişisel haklar veya araştırmalar ve el koyma hakkı ile ilgili her türlü kurumsal zorunlulukları gözönüne alarak, denetim amacı ile ilgili gerçekleri belirlemek için denetim bölgesi içinde geçiş sağlama yükümlülüğü olacaktır,

(d) Madde I'de belirtilen yükümlülüklerinin ihlalini gizlemek için bu paragraf veya Protokol Bölüm II, 88. paragrafa müracaat etmeyecektir ve

(e) Denetim ekibinin denetim mahalli içinde dolaşmasını ve işbu Antlaşma ve Protokol uyarınca denetim faaliyetlerini yürütmesini engellememe yükümlülüğü vardır.

Yerinde denetim kapsamında, giriş, hem denetim ekibinin ve denetim teçhizatının denetim mahalline fiziki girişi, hem de denetim faaliyetlerinin denetim mahallinde yürütülmesi anlamındadır.

58. Yerinde denetim mümkün olan en düzgün şekilde, belgenin verimli ve zamanında başarısı ile tutarlı ve Protokolde ortaya konan prosedürlere uygun olarak yürütülecektir. Mümkün olduğu yerde, denetim ekibi asgari düzeyde müdahaleci prosedürlerle başlayacaktır ve daha sonra yalnız işbu Antlaşma ile olası uyumsuzlukla ilgili durumu açıklığa kavuşturmada yeterli bilgileri toplamak için gerekli gördüklerinde daha etkili prosedürlerle devam edeceklerdir. Denetimciler, sadece denetimin amacı için gerekli bilgi ve verileri bulmaya çalışacaklar ve denetime tabi Taraf Devletin normal işleri ile karışmasını asgariye indirmeye çalışacaktır.

59. Denetime tabi Taraf Devlet denetim boyunca denetim ekibine yardımcı olacak ve görevini yerine getirecektir.

60. Protokolün Bölüm II, 86'dan 96'ya kadar olan paragraflar uyarınca hareket eden denetime tabi Taraf Devlet, denetim bölgesinde geçişi kısıtlarsa, denetim ekibi ile istişareler çerçevesinde alternatif yöntemler aracılığıyla işbu Antlaşma ile olan uyumunu göstermek için her türlü çabayı sarfedecektir.

Gözlemci

61. Gözlemci ile ilgili olarak, aşağıdakiler uygulanacaktır:

(a) Talep eden Taraf Devlet denetime tabi Taraf Devletin mutabakatına bağlı olarak, yerinde denetimin yürütülmesini gözlemek üzere ya talep eden Taraf Devlete ya da üçüncü bir Taraf Devlete ait bir temsilci gönderebilir,

(b) Denetlenecek Taraf devlet, önerilen gözlemciyi kabul edip etmediğini, İcra Konseyinin yerinde denetimi onaylamasından sonra 12 saat içinde Genel Müdüre bildirecektir,

(c) Kabul edilme durumunda, denetime tabi Taraf Devlet, Protokol uyarınca gözlemciye geçiş izni verecektir,

(d) Denetime tabi Taraf Devlet, kural olarak önerilen gözlemciyi kabul edecektir, ancak denetime tabi Taraf Devlet buna itiraz ederse, bu durum denetim raporunda belirtilecektir.

Talep eden Taraf Devletlerin tümünden üçten fazla gözlemci olmayacaktır.

Yerinde Denetim Raporları

62. Denetim raporları aşağıdakileri içerecektir:

(a) Denetim ekibi tarafından yürütülen faaliyetlerin açıklamaları,

(b) Denetim ekibinin, denetimin amacı ile ilgili bulguları,

(c) Yerinde denetim esnasında gösterilen işbirliğinin raporu,

(d) Yerinde denetim esnasında, denetim ekibine sağlanan alternatif imkanları da içeren izin verilen girişin tanımı ve

(e) Denetimin amacına yönelik diğer ayrıntılar.

Denetimciler tarafından yapılabilecek farklı gözlemler de rapora iliştilerebilir.

63. Genel Müdür taslak denetim raporlarını denetlenen Taraf Devlete sağlayacaktır. Denetlenen Taraf Devlet, 48 saat içinde Genel Müdüre yorumlarını ve açıklamalarını da içeren her türlü bilgi ve verileri sağlama ve kendi görüşünce denetimin amacı dışında olan ve Teknik Sekretarya dışına çıkmaması gereken bilgi ve verileri teşhis etme hakkına sahip olacaktır. Genel Müdür, Denetlenen Taraf Devlet tarafından taslak denetim raporuna yapılan değişiklik teklifini dikkate alacak ve mümkün olduğu yerde bunları birleştirecektir. Genel Müdür, Denetlenen Taraf Devlet tarafından denetim raporu üzerine yapılan yorum ve açıklamalarını da ekleyecektir.

64. Genel Müdür, denetim raporunu derhal talep eden Taraf Devlete denetlenen Taraf Devlete İcra Konseyine ve tüm diğer Taraf Devletlere iletacaktır. Genel Müdür daha sonra da, protokolün Bölüm II, 104. paragrafı uyarınca belirlenmiş laboratuvarlarda yapılan numune analiz sonuçlarını, Uluslararası İzleme Sisteminden alınan konuya ilişkin verileri, talep eden ve denetlenen Taraf Devletlerin değerlendirmelerini ve Genel Müdürün gerekli gördüğü her türlü bilgiyi derhal İcra Konseyine ve tüm Taraf Devletlere iletacaktır. Paragraf 47'de belirtilen denetim durum raporu durumunda Genel Müdür sözkonusu paragrafta belirtilen zaman zarfı içinde raporu İcra Konseyine iletacaktır.

65. İcra Konseyi, kendi güç ve işlevine uygun olarak, denetim raporunu ve paragraf 64'de sağlanan her türlü malzemeyi gözden geçirecek ve aşağıdaki durumların varlığını tespit edecektir:

(a) İşbu Antlaşma ile herhangi bir uyumsuzluk durumunun olup olmadığını ve

(b) Yerinde denetim için talep hakkının kötüye kullanılıp kullanılmadığını.

66. Eğer İcra Konseyi, güç ve işlevlerine uygun olarak, 65. paragraf uyarınca daha başka işlemlerin gerekli olabileceği sonucuna ulaşırsa, Madde V uyarınca gerekli önlemleri alacaktır.

Ciddiyetsiz veya Suiistimale Yönelik Yerine Denetim Talepleri

67. İcra Konseyi, yerinde denetimin ciddiyetsiz ve suiistimale yönelik olması gerekçesiyle yerinde denetimi onaylamazsa veya denetim aynı sebeplerle sona erdirilirse, İcra Konseyi durumu tazmin için aşağıdakileri de kapsayacak önlemleri alıp almama konusunda karar alacaktır:

- (a) Talep eden Taraf Devletten Teknik Sekreteryaya tarafından yapılan her türlü hazırlığın ücretini ödemesini talep etme,
- (b) İcra Konseyince belirlenen şekilde, talep eden Taraf Devletin yerinde denetim talep etme hakkını geçici bir süre için erteleme ve
- (c) Talep eden Taraf Devletin İcra Konseyinde hizmet verme hakkını geçici bir süre için erteleme.

E. GÜVENLİK ARTIRICI ÖNLEMLER

68. (a) Kimyasal patlamalarla ilgili doğrulama verilerinin olası yanlış yorumundan kaynaklanan uyum durumları ile ilgili zamanında alınacak karara katkıda bulunmak ve
- (b) Uluslararası İzleme Sistemi şebekesinin birer parçaları olan istasyonların kalibrasyonuna yardımcı olmak için her Taraf Devlet, Protokolün III. Bölümünde belirtilen ilgili önlemleri uygulamada örgüt ve diğer Taraf Devletler ile işbirliği yapacağını taahhüt eder.

MADDE V

TAZMİN EDİCİ, UYUM SAĞLAYICI, YAPTIRIMLAR DAHİL ÖNLEMLER

1. Konferans, İcra Konseyinin tavsiyeleri üzerine başka hususları da dikkate alarak, 2. ve 3. paragraflarda belirtildiği gibi Antlaşma ile uyumu sağlamak ve Antlaşma hükümlerine aykırı herhangi bir durumu tazmin etmek ve düzeltmek için gerekli önlemleri alacaktır.
2. Taraf Devletten, Konferans veya İcra Konseyince, bir durumun uyumuyla ilgili problemlerin düzeltilmesi istenir ve belirtilen zaman içinde bunu yerine getiremezse, Konferans aksine bir karar olmadıkça, Taraf Devletin, haklarını kullanmasını ve antlaşma dahilindeki imtiyazlardan yararlanmasını sınırlama veya geçici olarak erteleme kararı verebilir.
3. İşbu Antlaşmanın temel zorunluluklarından doğacak bazı uyumsuzlukların Antlaşmanın amacına zarar vermesi gibi durumlarda Konferans, Taraf Devletlere uluslararası hukuk ile uyuşan ortak önlemler almayı tavsiye edebilir.
4. Konferans veya eğer durum acil ise İcra Konseyi, ilgili açıklama ve çözümleri de dahil ederek konuyu Birleşmiş Milletlerin dikkatine sunabilir.

MADDE VI

ANLAŞMAZLIKLARIN GİDERİLMESİ

1. İşbu Antlaşmanın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğabilecek anlaşmazlıklar, Antlaşmanın ilgili hükümleri uyarınca ve Birleşmiş Milletler Anayasası hükümlerine uygunluk dahilinde giderilecektir.
2. İşbu Antlaşmanın uygulanması veya yorumlanması ile bağıntılı olarak, örgüt ile iki veya daha fazla Taraf Devlet arasında veya bir veya daha fazla Taraf Devlet arasında anlaşmazlık olması halinde, Devletler, gerek müzakere gerekse Antlaşmanın ilgili organlarına danışmak dahil kendi belirledikleri bir başka barışçıl yol ile ve karşılıklı mutabakat halinde, Uluslararası Adalet Divanı Statüsüne göre anlaşmazlığı anılan Divana götürmek üzere süratli ve muntazam bir sonuç elde etmek amacıyla birbirleriyle danışmalarda bulunacaklardır. Taraflar, yaptıkları işler hakkında İcra Konseyine bilgi vereceklerdir.
3. İcra Konseyi, Antlaşmanın uygulanması veya yorumlanmasından çıkabilecek anlaşmazlıkların giderilmesine, kendi iyi niyet girişimlerini önermek dahil, Taraf Devletleri kendi yöntemleri doğrultusunda anlaşmazlığa çözüm aramaya çağırarak, konuyu Taraf

Devletler Konferansının dikkatine getirerek ve mutabakata varılmış herhangi bir prosedür için zaman limiti önererek katkıda bulunabilir.

4. Konferans, Taraf Devletler tarafından ortaya atılan veya İcra Konseyi tarafından gündemine getirilen anlaşmazlıklar ile ilgili soruları dikkate alacaktır. Konferans gerekli gördüğü zaman, Madde II, paragraf 26 (j)'e uygun şekilde anlaşmazlıkların giderilmesine yönelik çalışmalar yardımıyla örgütleri kuracak ve koruyacaktır.

5. Konferans ve İcra Konseyi, Birleşmiş Milletler Genel Murulunun yetki vermesine bağlı olarak, Uluslar arası Adalet Divanından örgüt çalışmalarının kapsamında doğan herhangi bir yasal problem hakkında istişari mütalaa talep etmeye ayrı ayrı yetkilidir. Örgüt ile Birleşmiş Milletler arasında Madde II, paragraf 38 (h) uyarınca bu amaç için anlaşma aktedilecektir.

6. Bu Madde, Madde IV ve V hükümlerini etkilemez.

MADDE VII TADİLLER

1. İşbu Antlaşma yürürlüğe girdikten sonra, Taraf Devletler istedikleri zaman Antlaşma Protokole veya Protokol Eklerine tadil teklifinde bulunabilirler. Taraf Devletler aynı şekilde 7.paragraf uyarınca Protokol veya Ekleri için de değişiklik önerebilirler. Tadil önerileri paragraf 2,3,4,5 ve 6'daki prosedüre bağlı olacaktır. 7.paragraf uyarınca önerilen değişiklikler paragraf 8'deki prosedüre bağlı olacaktır.

2. Önerilen tadiller, sadece Tadil Konferansı tarafından incelenecek ve uygulanacaktır.

3. Her tadil önerisi Genel Müdüre yöneltilecektir. Genel Müdür, öneriyi, tüm Taraf Devletlere ve Saklayıcıya bildirecek ve Tadil Konferansının öneri için toplanıp toplanmaması konusunda Taraf Devletlerin görüşünü alacaktır. Eğer Taraf Devletlerin çoğunluğu, teklifin dikkate alınmasını uygun görür ve bunu bildirildiği tarihten itibaren 30 gün içinde Genel Müdüre tebliğ ederlerse, Genel Müdür tüm Taraf Devletlerin katılacağı bir Tadil Konferansı toplayacaktır.

4. Tadil Konferansı, konferansın toplanmasını isteyen Taraf Devletlerce daha erkene alınmasının istenmemesi durumunda hemen toplanacaktır. Tadil Konferansı, hiçbir durumda, önerilen tadilin duyurulmasından sonraki 60 günden önce toplanmayacaktır.

5. Tadiller; hiçbir Taraf Devletin olumsuz oy vermediği, olumlu oy çoğunluğu ile Tadil Konferansı tarafından yapılacaktır.

6. Tadiller, Tadil Konferansı için olumlu oy kullanan tüm Taraf Devletlerce kabul edilmiş onay belgelerinin ödeme tarihlerinden sonraki 30 gün içinde yürürlüğe girecektir.

7. Antlaşmanın işlerliğini ve etkisini sağlamak için, eğer önerilen değişiklikler idari veya teknik konular ile ilgili ise, Protokolün I. ve III. Bölümleri ve Protokol Ekleri 1 ve 2, 8. paragraf uyarınca belirtilen değişikliklere bağlı olacaktır. Tüm diğer Protokol hükümleri ve Ekleri ise paragraf 8'deki değişikliklere tabi olmayacaktır.

8. 7.paragrafta bahsi geçen önerilen değişiklikler aşağıdaki prosedürler uyarınca yapılacaktır:

(a) Önerilen değişikliklerin metni, gerekli bilgilerle birlikte Genel Müdüre iletilecektir. Teklif değerlendirmesi için gerekli ek bilgi herhangi bir Taraf Devletten veya Genel Müdürdan sağlanabilir. Genel Müdür, bu tip teklif ve bilgileri derhal tüm Taraf Devletlere, İcra Konseyine ve Saklayıcıya bildirecektir.

(b) Alındığı tarihten itibaren 60 gün içinde Genel Müdür teklifi, Antlaşma hükümleri çerçevesinde olan durumları ve uygulamaları belirlemek için değerlendirecek ve tüm Taraf Devletlere ve İcra Konseyine bilgi verecektir.

(c) İcra Konseyi, eldeki bilgiler ışığında teklifi 7. paragraftaki gereksinimleri karşılayıp karşılamadığını da gözönüne alarak inceleyecektir. Alındığı tarihten itibaren 90 gün içinde,

İcra Konseyi, gerekli açıklamalarla birlikte önerilerini tüm Taraf Devletlerin dikkatine bildirecektir. Taraf Devletler 10 gün içinde aldıklarını bildireceklerdir.

(d) İcra Konseyi Taraf Devletlere teklifin uygulamaya konmasını tavsiye eder ve alındığı tarihten itibaren 90 gün içinde hiçbir Taraf Devlet itiraz etmezse, tavsiye geçerli sayılacaktır. İcra Konseyi teklifi geri çevirmeyi tavsiye eder ve alındığı tarihten itibaren 90 gün içinde hiçbir Taraf Devlet redde itiraz etmezse, tavsiye geri çevrilmiş sayılacaktır.

(e) İcra Konseyinin bir tavsiyesi alt-paragraf (d)'de belirtilen şartlara uymazsa, teklif üzerinde alınacak bir karar, 7. paragrafdaki şartları karşılayıp karşılamadığına da bakılarak bir sonraki Konferans oturumunda öze müteallik konu olarak ele alınacaktır.

(f) Genel Müdür, tüm Taraf Devletleri ve Saklayıcıyı bu paragraf altında alınan herhangi bir karardan haberdar edecektir.

(g) Bu prosedür kapsamında onaylanan değişiklikler, İcra Konseyi veya Konferans tarafından başka bir süre tavsiye edilmedikçe, Genel Müdürün onayı bildirme tarihinden itibaren 180 gün içinde tüm Taraf Devletlerde yürürlüğe girecektir.

MADDE VIII

ANTLAŞMANIN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

1. Taraf Devletlerin çoğunluğu tarafından aksine bir karar alınmadıkça, Antlaşmanın yürürlüğe girmesinden on yıl sonra Taraf Devletler Konferansı, Giriş bölümünde belirtilen hedef ve amaçların ve Antlaşma hükümlerinin gerçekleştirildiğinin teminatı ile işbu Antlaşmanın işlerliğini ve etkisini gözden geçirmek üzere toplanacaktır. Bu şekilde gözden geçirme, Antlaşma ile ilgili her türlü yeni bilimsel ve teknolojik gelişmeleri de dikkate alacaktır. Herhangi bir Taraf Devletin talebi temelinde, Gözden Geçirme Konferansı barışçıl amaçlarla yeraltı nükleer patlamaların yürütülmesine izin verme olasılığını da dikkate alacaktır. Eğer Gözden Geçirme Konferansı, sözkonusu patlamalara izin verilmesine oybirliği ile karar verirse, Taraf Devletler, Antlaşmaya sözkonusu nükleer patlamaların askeri çıkar sağlanmasına meydan vermeyecek bir düzeltme önerisi için gecikmesiz olarak çalışmalarına başlayacaktır. Teklif edilen her türlü değişiklik herhangi bir Taraf Devlet tarafından Genel Müdüre iletilecek ve Madde VII hükümleri uyarınca ele alınacaktır.

2. Konferans, bir önceki yıl prosedür gereği bir karar alırsa, on yıllık aralıklarla, diğer Gözden Geçirme Konferansları aynı amaçlarla toplanabilecektir. Konferans tarafından karar verilirse, sözkonusu Konferanslar on yıldan önce de toplanabilecektir.

3. Mutaden Gözden Geçirme Konferansı, Madde II'de belirlenen Konferansın olağan yıllık oturumunun hemen ardından toplanacaktır.

MADDE IX

SÜRE VE GERİ ÇEKİLME

1. İşbu Antlaşma sınırsız süreli olacaktır.

2. Her Taraf Devlet, ulusal egemenliğini kullanarak, Antlaşmanın konusu ile ilgili gelişen olağan dışı olayların kendi çıkarlarını tehlikeye attığına karar verirse Antlaşmadan çekilme hakkına sahiptir.

3. Geri çekilme, altı ay içerisinde kararı diğer Taraf Devletlere İcra Konseyine, Saklayıcıya ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine bildirilerek gerçekleşecektir. Geri çekilme bildirim, Taraf Devletin önemli çıkarlarını tehlikeye attığını iddia ettiği olağandışı olay veya olayların açıklanmasını da içerecektir.

MADDE X PROTOKOLÜN VE EKLERİNİN STATÜSÜ

İşbu Antlaşma Ekleri, Protokol ve Protokol Ekleri Antlaşma bütünü içinde yer alır. İşbu Antlaşmaya yapılan her atıf, Antlaşma Eklerini, Protokolü ve Protokol Eklerini de içerir.

MADDE XI İMZA

İşbu Antlaşma yürürlüğe girmeden önce tüm Devletlerin imzasına açılacaktır.

MADDE XII ONAY

İşbu Antlaşma, imzacı Devletler tarafından kendi anayasal süreçlerine uygun olarak onaya tabi olacaktır.

MADDE XIII KATILMA

İşbu Antlaşmayı yürürlüğe girmeden önce imzalamamış olan Devlet, daha sonra istenilen zamanda Antlaşmaya katılabilir.

MADDE XIV YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. İşbu Antlaşma, Antlaşmaya Ek 2'de yeralan listedeki Devletlerce onama belgelerinin teslim tarihlerinden 180 gün sonra, fakat hiçbir durumda imzaya açılma tarihinden sonraki 2 yıldan önce olmamak kaydıyla, yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Antlaşma imzaya açılma yıldönümü tarihinden sonraki üç yılda hala yürürlüğe girmemişse, Saklayıcı, onay belgelerini teslim etmiş Devletlerden oluşan bir Konferansı sözkonusu Devletlerin çoğunluğunun talebi üzerine toplayacaktır. Sözkonusu Konferans, paragraf 1'de ortaya konan talebin ne derece karşılandığını inceleyecek ve Antlaşmanın erken yürürlüğe girmesine yardımcı olmak amacıyla onay sürecini hızlandırmak için uluslar arası hukuk ile tutarlı ne tip önlemlerin alınacağını tartışacak ve oybirliği ile karar verecektir.

3. Paragraf 2'de adigeçen Konferans veya diğer benzer konferanslar tarafından aksine bir karar alınmadıkça, bu işlem Antlaşmanın imzaya açılmasının müteakip yıldönümlerinde, yürürlüğe girme tarihine kadar tekrarlanacaktır.

4. Tüm İmzacı Devletler, paragraf 2'de belirtilen Konferansa ve paragraf 3'de belirtilen müteakip konferanslara, gözlemci olarak davet edileceklerdir.

5. Onay belgelerini antlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra teslim eden Devletler için, Antlaşma onay belgelerinin teslim tarihini takip eden 30.günde yürürlüğe girecektir.

MADDE XV ÇEKİNCELER

İşbu Antlaşma Madde ve Ekleri çekincelere tabi olmayacaktır. Antlaşma protokol hükümleri ve Protokol Ekleri, Antlaşma hedef ve amacı ile uyuşmayan çekincelere tabi olmayacaktır.

MADDE XVI

SAKLAYICI

1. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri işbu Antlaşmanın Saklayıcısı olacaktır ve imzaları, onay ve katılma belgelerini kabul edecektir.

2. Saklayıcı tüm İmzacı Devletleri ve katılımcı devletleri, imza tarihleri, onay ve katılma belgelerinin teslim tarihleri, Antlaşmanın yürürlüğe girme tarihi, yapılan düzeltme ve değişiklikler ve diğer önemli hususlar hakkında derhal bilgilendirecektir.

3. Saklayıcı, Antlaşmanın onaylanmış kopyalarını imzacı Devletler ve katılan Devletlerin Hükümetlerine süratle gönderecektir.

4. İşbu Antlaşma, Birleşmiş Milletler Anayasasının 102.maddesi uyarınca Saklayıcı tarafından tescil edilecektir.

MADDE XVII

ÖZGÜN METİNLER

Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca olmak üzere herbiri aynı şekilde özgün olan işbu Antlaşma, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından saklanacaktır.

ANTLAŞMAYA EK 1

MADDE II, PARAGRAF 28'DE BELİRTİLEN DEVLETLERİN LİSTESİ

Afrika

Cezayir, Angola, Benin, Botzvana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Cape Verde, Orta Afrika Cumhuriyeti, Çad, Comoros, Kongo, Fildişi Sahili, Cibuti, Mısır, Ekvator Ginesi, Eritrea, Etiyopya, Gabon, Gambiya, Gana, Gine, Gine Bisau, Kenya, Lezoto, Liberya, Libya Arap Cumhuriyeti, Madagaskar, Malavi, Mali, Moritanya, Mauritius, Fas, Mozambik, Namibya, Nijer, Nijerya, Ruanda, Sao Tome & Principe, Senegal, Seyşeller, Siera Leon, Somali, Güney Afrika, Sudan, Sıvaziland, Togo, Tunus, Uganda, Birleşik Tanzania Cumhuriyeti, Zaire, Zambiya, Zimbabve.

Doğu Avrupa

Arnavutluk, Ermenistan, Azerbaycan, Beyaz Rusya, Bosna Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Gürcistan, Macaristan, Latviya, Litvanya, Moldova, Polonya, Romanya, Rusya Federasyonu, Slovakya, Slovenya, Makedonya, Ukrayna, Yugoslavya.

Güney Amerika ve Karayipler

Antigua ve Barbua, Arjantin, Bahamalar, Barbados, Belize, Bolivya, Brezilya, Şili, Kolombiya, Kostarika, Küba, Dominika, Dominik Cumhuriyeti Ekvator, El Salvador, Granada, Guetamala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaika, Meksika, Nikaragua, Panama, Paraguay, Peru, Saint Kitts, Nevis, Santa Lucia, Saint Vincent & The Grenadines, Surinam, Trinidad & Tobago, Uruguay, Venezuela.

Orta Doğu ve Güney Asya

Afganistan, Bahreyn, Bangladeş, Butan, Hindistan, İran, Irak, İsrail, Ürdün, Kazakistan, Kuveyt, Kırgızistan, Lübnan, Maldivler, Oman, Nepal, Pakistan, Katar, Suudi Arabistan, Sri Lanka, Suriye, Tacikistan, Türkmenistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Özbekistan, Yemen.

Kuzey Amerika ve Orta Avrupa

Andora, Avusturya, Belçika, Kanada, Kıbrıs, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Vatikan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Lihtenştayn, Lüksemburg, Malta, Monako, Hollanda, Norveç, Portekiz, San Marino, İspanya, İsveç, İsviçre, Türkiye, Büyük Britanya Krallığı ve Kuzey İrlanda, Amerika Birleşik Devletleri.

Güney Doğu Asya, Pasifik ve Uzak Doğu

Avustralya, Brunay Sultanlığı, Kamboçya, Çin, Cook Adaları, Kuzey Kore, Fiji, Endonezya, Japonya, Kiribati, Laos, Malezya, Marshall Adaları, Mikronezya (Federal devletleri), Mongolya, Minamar, Nauru, Yeni Zelanda, Niue, Palau, Papua Yeni Gine, Filipinler, Kore Cumhuriyeti, Samoa, Singapur, Solomon Adaları, Tayland, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Viet Nam.

ANTLAŞMAYA EK 2 MADDE XIV'DE BELİRTİLEN DEVLETLERİN LİSTESİ

Konferansın 1996 oturumundaki çalışmasına resmi olarak katılmış ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansının Nisan 1996 baskısı olan “Dünya Üzerindeki Nükleer Güç Reaktörleri Tablo I'de yer alan 18 Haziran 1996'daki Silahsızlanma Konferansına üye Devletlerin ve Konferansın 1996 oturumundaki çalışmasına resmi olarak katılmış ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansının Aralık 1995 baskısı olan “Dünya üzerindeki Nükleer Araştırma Reaktörleri” Tablo I'de yer alan 18 Haziran 1996'daki Silahsızlanma Konferansına üye Devletlerin listesi aşağıdaki gibidir:

Cezayir, Arjantin, Avustralya, Avusturya, Bangladeş, Belçika, Brezilya, Bulgaristan, Kanada, Şili, Çin, Kolombiya, Kuzey Kore, Mısır, Finlandiya, Fransa, Almanya, Macaristan, Hindistan, Endonezya, İran (İslam Cumhuriyeti), İsrail, İtalya, Japonya, Meksika, Hollanda, Norveç, Pakistan, Peru, Polonya, Romanya, Kore Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu, Slovakya, Güney Afrika Cumhuriyeti, İspanya, İsveç, İsviçre, Türkiye, Ukrayna, Büyük Britanya Krallığı ve Kuzey İrlanda, Amerika Birleşik Devletleri, Vietnam, Zaire.

NÜKLEER DENEMELERİN YASAKLANMASI ANTLAŞMASI PROTOKOLÜ

BÖLÜM 1

ULUSLARARASI GÖZLEM SİSTEMİ VE ULUSLARARASI VERİ MERKEZİ İŞLEVLERİ

A. GENEL HÜKÜMLER

1. Uluslararası İzleme Sistemi, Madde IV, paragraf 16'da ortaya konan izleme tesislerinden ve ilgili iletişim araçlarından oluşacaktır.

2. Uluslararası İzleme Sisteminin kapsamındaki izleme tesisleri, işbu Protokole Ek 1'de belirtilen tesislerden oluşacaktır. Uluslararası İzleme Sistemi, Uygulama Kılavuzlarında belirtilen teknik ve işlevsel talepleri karşılayacaktır.

3. Örgüt, Madde II uyarınca, Taraf Devletler, diğer Devletler ve Uluslararası Organizasyonlar ile işbirliği ve görüşbirliği içerisinde, Uluslararası İzleme Sisteminin çalışmasını ve bakımını sağlayacak ve gelecekte yapılması öngörülen değişiklikleri veya gelişmeleri düzenleyecektir.

4. Uygun anlaşmalar, düzenlemeler ve prosedürler uyarınca, bir Taraf Devlet veya ev sahibi veya diğer bir deyişle Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinin sorumluluğunu alan bir Devlet ve Teknik Sekreteryaya, yetkisi ve kontrolü dahilindeki bölgelerde veya uluslararası hukuk ile onaylanmış başka bir yerde gözleme tesislerini, ilgili onaylanmış laboratuvar tesislerini ve iletişim araçlarını kurma, çalıştırma, modelini yükseltme, finanse etme ve korumada anlaşacaklar ve işbirliği yapacaklardır.

5. Örgüt ile bir Taraf Devletler veya ev sahibi Devletler veya başka bir deyişle Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinden sorumlu Devlet arasındaki bu işbirliğinin şekli her duruma uygun olarak anlaşmalarda veya düzenlemelerde ortaya konacaktır.

B. SİSMOLOJİK İZLEME

6. Herbir Taraf Devlet, Antlaşma ile doğrulama uyumuna yardımcı olmak için sismolojik verilerin uluslararası değişimi için işbirliği yapacağını taahhüt eder. Bu işbirliği, ana ve yedek sismolojik gözlem istasyonlarının genel şebekesinin kurulma ve çalıştırılmasını da kapsar. Bu istasyonlar, Uluslar arası Veri Merkezine belirlenmiş prosedürler uyarınca veriler sağlayacaktır.

7. Ana istasyonlar şebekesi, Protokole Ek 1, Tablo 1-A'da belirlenen 50 istasyondan oluşacaktır. Bu istasyonlar, Sismolojik İzleme Çalıştırma Kılavuzlarında ve Sismolojik Verilerin Uluslararası Değişiminde belirtilen teknik ve işlevsel gereksinimlerini karşılayacaktır. Ana istasyonlardan gelen kesintisiz veriler, doğrudan veya Ulusal Veri Merkezleri aracılığıyla Uluslararası Veri Merkezine gönderilecektir.

8. Ana şebekeyi desteklemek için, 120 istasyonun yedek şebekesi doğrudan veya bir ulusal veri merkezi aracılığıyla talep üzerine Uluslararası Veri Merkezine bilgi sağlayacaktır. Kullanılacak yedek istasyonlar, Protokole Ek 1, Tablo 1-B'de listelenmiştir. Yedek istasyonlar Sismolojik İzleme Uygulama Kılavuzunda ve Sismolojik Verilerin Uluslararası Değişiminde belirtilen teknik ve işlevsel gereksinimleri karşılayacaktır. Yedek istasyonlardan alınan veriler Uluslararası Veri Merkezi tarafından her an talep edilebilir ve bu veriler bilgisayar bağlantıları aracılığıyla derhal iletilecektir.

C. RADYONÜKLİD İZLEME

9. Her Taraf Devlet, Antlaşma ile doğrulama uyumuna yardımcı olmak için atmosferdeki radyonüklidler üzerine verilerin uluslararası değişimi için işbirliği yapacağını taahhüt eder. Bu işbirliği, radyonüklid gözlem istasyonlarının, onaylanmış laboratuvarla, genel şebekesinin kurulma ve çalıştırılmasını da kapsayacaktır. Bu istasyonlar, belirlenmiş prosedürler uyarınca Uluslararası Veri Merkezine veriler sağlayacaktır.

10. Atmosferdeki radyonüklidleri ölçen şebeke istasyonları, Protokole Ek 1, Tablo 2-A'da belirtilen şekilde yerleştirilen 80 istasyondan oluşan genel bir şebekeyi içerecektir. İstasyonlardan 40'ı işbu Antlaşmanın yürürlüğe girmesiyle, ilgili etkisiz gazların varlığını da görüntüleyecek kapasitede olacaktır. Bu amaçla Konferans, ilk oturumunda, Hazırlık Komisyonunun, Protokole Ek 1, Tablo 2-A'da yer alan 40 istasyonun etkici gaz izleme kapasitesinde olacağına dair önerilerini onaylayacaktır. Konferans, ilk düzenli yıllık oturumunda, etkisiz gaz izleme özelliğini şebeke bazında uygulama planını inceleyecek ve hakkında karar verecektir. Genel Müdür, Konferansa sözkonusu uygulamanın yöntemleri hakkında bir rapor hazırlayacaktır. Tüm izleme istasyonları, Radyonüklid İzleme Çalıştırma Kılavuzlarında ve Radyonüklid Verilerin Uluslar arası Değişiminde belirtilen teknik ve işlevsel gereksinimlerini karşılayacaktır.

11. Radyonüklid gözlem istasyonları şebekesi, Örgüt ile olan Antlaşma dahilinde ve servis ücreti temelinde, radyonüklid gözlem istasyonlarından alınan numunelerin incelenmesi için ilgili Çalıştırma Kılavuzları uyarınca Teknik Sekretarya tarafından onaylanan laboratuvarlarca desteklenecektir. Protokole Ek 1, Tablo 2-B'de belirtilen uygun şekilde donatılmış bu laboratuvarlar, radyonüklid izleme istasyonlarından alınan numunelerin ek analizlerini yapmak üzere, talep edildiğinde Teknik Sekretarya tarafından da kullanılacaktır. İcra Konseyinin onayı ile gerekli olduğu yerde manuel gözlem istasyonlarından alınan numunelerin rutin analizi için başka laboratuvarlar da Teknik Sekretarya tarafından onaylanabilir. Tüm belgeli laboratuvarlar bu tip analizlerin sonuçlarını Uluslararası veri Merkezine temin edecekler ve böylelikle Radyonüklid İzleme Çalıştırma Kılavuzunda ve Radyonüklid Verilerin Uluslararası Değişiminde belirlenen teknik ve işlevsel gereksinimlerini karşılayacaktır.

D. HİDROAKUSTİK İZLEME

12. Her Taraf Devlet, işbu Antlaşma ile doğrulama uyumuna yardımcı olmak için hidroakustik verilerin uluslararası değişimi için işbirliği yapacağını taahhüt eder. Bu işbirliği, hidroakustik gözlem istasyonlarının genel şebekesinin kurulma ve çalıştırılmasını da kapsayacaktır. Sözkonusu istasyonlar, kararlaştırılmış prosedürler uyarınca Uluslar arası Veri Merkezine veri sağlayacaktır.

13. Hidroakustik istasyonlarının şebekesi, Protokole Ek 1, Tablo 3'de belirtilen istasyonlardan oluşacaktır ve altı hidrofona ve beş T-Fazlı istasyondan oluşan genel bir şebekeyi içerecektir. Bu istasyonlar, Hidroakustik İzleme Çalıştırma Kılavuzlarında ve Hidroakustik Verilerin Uluslararası Değişiminde belirtilen teknik ve işlevsel gereksinimlerini karşılayacaktır.

E. INFRASOUND İZLEME

14. Her Taraf Devlet, işbu Antlaşma ile doğrulama uyumuna yardımcı olmak için ses ötesi verilerin uluslararası değişimi için işbirliği yapacağını taahhüt eder. Bu işbirliği, ses ötesi gözlem istasyonlarının genel şebekesinin kurulma ve çalıştırılmasını da kapsayacaktır. Bu

istasyonlar, Uluslararası Veri Merkezine, belirlenmiş prosedürler uyarınca veriler sağlayacaktır.

15. Sesötesi istasyonların belirtilen şebekesi, Protokole Ek 1, Tablo 4'te belirlenen istasyonlardan oluşacaktır ve 60 istasyondan oluşan genel bir şebekeyi içerecektir. Bu istasyonlar, Sesötesi İzleme Çalıştırma Kılavuzlarında ve Sesötesi Verilerin Uluslararası Değişiminde belirtilen teknik ve işlevsel gereksinimlerini karşılayacaktır.

F. ULUSLAR ARASI VERİ MERKEZİ İŞLEVLERİ

16. Uluslararası Veri Merkezi, Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinden, belgeli laboratuvarlarda yürütülen analiz sonuçları da dahil olmak üzere, her türlü verileri alacak, toplayacak, işletecek, analiz edecek, rapor edecek ve belgeleyecektir.

17. Uluslararası Veri Merkezi tarafından, kararlaştırılmış işlevlerini yürütmede, özellikle de standart bildirim ürünlerinin üretimi ve Taraf Devletlere standart hizmet alanını icrası için kullanılacak prosedürler ve standart olay görüntüleme kriteri, Uluslar arası Veri Merkezi Kullanım Kılavuzunda hazırlanacaktır ve geliştirilecektir. Hazırlık Komisyonu tarafından geliştirilecek prosedürler ve kriter, ilk oturumunda Konferans tarafından onaylanacaktır.

Uluslararası Veri Merkezinin Standart Ürünleri

18. Uluslararası Veri Merkezi, tüm Taraf Devletler adına, uluslararası gözlem sistemine ait verileri, rutin otomatik veya kişisel interaktif yöntemlerle işleyerek arşivleyecektir. Sözkonusu bilgiler Taraf Devletlere ücretsiz olarak sağlanacaktır ve taraf devletin sorumluluğunda olan herhangi bir olayın yapısı ile ilgili nihai kararlardan bağımsız olacaktır. Sözkonusu bilgiler aşağıda verilmiştir.

(a) Uluslararası İzleme Sistemince saptanmış tüm sinyallerin birleştirilmiş listelerinin yanısıra, uluslararası veri merkezi tarafından, standart parametrelere göre hesaplanmış olaylar ve bu olayların belirsizliklerini de içeren standart olay bültenleri.

(b) Standart belirlenmiş olay bültenleri, standart olay bülteni içinden bu anlaşmanın Ek 2'de verilen karakterizasyon parametreleri kullanılarak belirlenmiş ve doğal olay veya nükleer olmayan insan yapımı olaylar olarak işaretlenmiş olayları olarak oluşturulur. Standart olay bülteni sıra ile herbir olayın, olay belirleme kriterini ne derece karşılayıp karşılamadığını da belirtecektir. Uluslararası veri merkezi standart olay belirleme kriterini uygularken, mümkün olduğu yerde, bölgesel değişimleri de dikkate alarak hem genel hem de ilave belirleme kriteri kullanacaktır.

Uluslararası Veri Merkezi, gözlem sisteminin çalıştırılmasında tecrübe kazandıkça teknik yeteneklerini adım adım yükseltecektir.

(c) Uluslararası Veri Merkezince temin edilen ve belgelenen verileri özetleyen İcra özetleri, Uluslararası Veri Merkezi ürünleri, ve Uluslararası İzleme Sistemi ve Uluslararası Veri Merkezinin performans ve çalışma durumları ve

(d) Bir tek Taraf Devletin talebi üzerine seçilmiş, (a)'dan (c)'ye kadar olan alt paragraflarda belirtilen standart Uluslararası Veri Merkezi ürünlerinin ilaveleri.

19. Uluslararası Veri Merkezi, Örgüt veya bir Taraf Devlet tarafından talep edildiği takdirde, standart sinyal veya olay parametrelerinin tahmin edilen değerlerini geliştirmek için Taraf Devletlere ücretsiz olarak, Uluslararası İzleme Sistemi verilerinin uzman analiz yöntemiyle tam anlamıyla bir teknik tetkik sağlama çalışmalarını yürütecektir.

Uluslararası Veri Merkezinin Taraf Devletlere Hizmetleri

20. Uluslararası Veri Merkezi, Taraf Devletlere işlenmiş veya işlenmemiş, tüm Uluslararası İzleme Sistemi verilerine, tüm Uluslararası Veri Merkezi bilgilerine ve Uluslararası Veri Merkezi arşivindeki tüm diğer Uluslararası İzleme Sistemi verilerine, açık, eşit, süreli ve uygun giriş sağlayacaktır. Veri girişini ve veri teminini desteklemek için kullanılacak metodlar aşağıdaki hizmetleri içerecektir:

(a) Uluslararası Veri Merkezi ürünlerinin Taraf Devlete otomatik ve düzenli gönderilmesi veya Taraf devletçe seçilmesi veya talep edilirse, Uluslararası İzleme Sistemi verilerinin Taraf Devlet tarafından seçilmesi,

(b) Uluslararası Veri Merkezi veri tabanına interaktif elektronik giriş hakkı da dahil, Uluslararası Veri Merkezinden ve Uluslararası İzleme Sistemi tesis arşivinden veri ve ürünlerin geri alınması için Taraf Devletin talebi karşılığında üretilen verilerin ve ürünlerin temini ve

(c) Sözkonusu Taraf Devlete bazı önemli olayların kaynağını belirlemekte yardımcı olmak için, Uluslararası İzleme Sistemi verilerinin ve talep eden Taraf devletçe sağlanan diğer verilerin uzman teknik analizin yaparak, talepleri üzerine ve hiçbir ücret talep etmeden Taraf Devletlere yardımcı olmak. Bu tip bir teknik analizin sonucu talep eden Taraf devletin ürünü kabul edilecektir, ancak tüm Taraf Devletlere de sağlanacaktır.

Alt-paragraf (a) ve (b)'de açıklanan Uluslararası Veri Merkezi hizmetleri her Taraf Devlete hiçbir ücret talep edilmeden sunulacaktır. Verilerin hami ve şekli Uluslararası Veri Merkezi uygulama kılavuzunda belirtilecektir.

Ulusal Olay İncelemesi

21. Uluslararası Veri Merkezi, herhangi bir Taraf Devlet tarafından talep edilirse, standart ürünlerinin herhangi birine sözkonusu Taraf Devlet tarafından geliştirilen olay inceleme kriterini düzenli ve resen uygulayacak ve analiz sonuçlarını Taraf Devlete sunacaktır. Bu işlemlerin sonuçları talep eden Taraf Devletin ürünü olarak kabul edilecektir.

Teknik Yardım

22. Uluslararası Veri Merkezi, gerekli olduğunda, aşağıdaki durumlarda Taraf Devletlere teknik destek verecektir:

(a) Verilerin ve ürünlerin seçim ve belirleme taleplerini biçimlendirmede,

(b) Uluslararası Veri Merkezine, talep eden Taraf Devletten ücret talep etmeksizin, Uluslararası Veri Merkezi uygulama kılavuzunda yer almayan yeni sinyal ve olay parametrelerini hesaplamak için sözkonusu Taraf Devlet tarafından sağlanan bilgisayar algoritmalarını veya yazılımı yüklemeye. Ortaya çıkan sonuç talep eden Taraf Devletin ürünü sayılacaktır ve

(c) Taraf Devletlerin, Uluslararası İzleme Merkezi verilerini, ulusal bir veri merkezinde alma, işletme ve analiz etme kabiliyetlerini geliştirmelerine yardımcı olma.

23. Uluslararası Veri Merkezi sürekli olarak, Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinin iletişim bağlantılarını ve işletim sistemlerinin çalışma durumunu izleyecek ve rapor edecektir. Uluslararası Veri Merkezi, herhangi bir parçanın çalışma performansının, ilgili uygulama kılavuzlarındaki belirlenmiş standartları karşılamadığı takdirde, sorumlu Devletlere durumu derhal bildirecektir.

BÖLÜM II

YERİNDE DENETİMLER

A GENEL HÜKÜMLER

1. Bu Bölümdeki prosedürler Madde IV'de ortaya konan yerinde denetim hükümlerine göre uygulanacaktır.

2. Yerinde denetim, yerinde denetim talebine sebep olan olayın gerçekleştiği mevkide yürütülecektir.

3. Yerinde denetim bölgesi kesintisiz olacaktır ve büyüklüğü 1000 kilometre kareyi geçmeyecektir. Her yönden çizgisel uzaklığı 50 kilometreden fazla olmayacaktır.

4. Yerinde denetim süresi, Madde IV, paragraf 46 uyarınca, yerinde denetim talebinin onay tarihinden itibaren 60 günü geçmeyecektir, ancak Madde IV, paragraf 49 uyarınca en fazla 70 güne uzatılabilir.

5. Denetim görev yönergesinde belirlenen denetim bölgesi, birden fazla Taraf Devletin topraklarına veya denetimi veya kontrolü altındaki başka bir bölgeye uzanıyorsa, yerinde denetim hükümleri sözkonusu Taraf Devletlerin her biri için gerekli olacaktır.

6. Denetim bölgesinin, denetlenecek Taraf Devletin denetimi veya kontrolü altında ancak bir başka Taraf Devletin topraklarında bulunduğu veya giriş noktasından denetim bölgesine geçişin denetlenecek Taraf Devlet dışındaki başka bir Taraf Devletin topraklarından geçiş gerektirdiği durumlarda, denetlenecek Taraf Devlet işbu Protokol uyarınca söz konusu denetimlerle ilgili haklarını kullanacak ve yükümlülüklerini yerine getirecektir. Sözkonusu durumda, denetim bölgesinin topraklarında yer aldığı Taraf Devlet, denetime yardımcı olacak ve denetim ekibinin görevini zamanında ve verimli bir şekilde yürütebilmesi için gerekli her türlü desteği verecektir. Denetim bölgesine ulaşmak için topraklarından geçiş yapılacak Taraf Devletler sözkonusu geçişe yardımcı olacaklardır.

7. Denetim bölgesinin, denetlenen Taraf Devletin denetimi veya kontrolü altında ancak işbu Antlaşmaya taraf olmayan bir Devletin topraklarında yer aldığı durumlarda, denetlenecek Taraf Devlet, denetimin işbu Protokol çerçevesinde yürütülmesi için gerekli her türlü önlemi alacaktır. Kendi denetimi veya kontrolü altında bulunan bir veya birden fazla bölgenin işbu Antlaşmaya taraf olmayan bir Devletin topraklarında bulunduğu bir Taraf Devlet, denetim bölgesinin topraklarında yer aldığı Taraf Devlete kendisi için atanmış denetimci denetim asistanlarını kabul ettirmek için gerekli her türlü tedbiri alacaktır. Eğer denetlenecek Taraf Devlet girişi sağlayamazsa bunu gerçekleştirmek için her türlü tedbiri aldığını kanıtlayacaktır.

8. Denetim bölgesinin bir Taraf Devletin topraklarında ancak işbu Antlaşmaya taraf olmayan bir başka Devletin denetimi veya kontrolü altında bulunduğu durumlarda sözkonusu Taraf Devlet, denetlenecek Taraf Devletten ve denetim bölgesinin topraklarında yer aldığı Taraf Devletten de talep edildiği şekilde, uluslararası hukuk kurallarını ve yaptırımlarını çiğnemen, yerinde denetimin işbu Protokol uyarınca yürütülebilmesi için gerekli her türlü tedbiri alacaktır. Söz konusu Taraf Devlet denetim bölgesine girişi sağlayamazsa, uluslararası hukuk kurallarını ve yaptırımlarını çiğnemen, gerekli her türlü tedbiri aldığını kanıtlayacaktır.

9. Denetim ekibinin büyüklüğü, denetim görev yönergesinin gerektiği gibi gerçekleşmesi için asgaride tutulacaktır. Denetlenecek Taraf Devletin topraklarında yürütülen denetim boyunca her an hazır bulunacak, sondaj çalışma süreci hariç, denetim ekibi üyelerinin toplam sayısı 40 kişiyi geçmeyecektir. Talep eden Taraf Devlet veya denetlenecek Taraf Devlet vatandaşı denetim ekibi üyesi olamayacaktır.

10. Genel Müdür, denetim ekibini büyüklüğünü belirleyecek ve talep şartlarını da gözönüne alarak denetimciler ve denetimci yardımcılarını listesinden ekip üyelerini seçecektir.

11. Denetlenecek Taraf Devlet, iletişim araçları, tercüman hizmetleri, ulaşım çalışma alanı, barınma, yemek ve tıbbi yardım gibi denetim ekibinin ihtiyaç duyabileceği kolaylıkları temin edecektir.

12. Denetlenecek Taraf Devletin, denetim ekibinin topraklarında kalışı ve etkinlikler ile ilgili paragraf 11 ve 49'da belirtilenler de dahil, tüm harcamaları, denetimin sona ermesinden sonra kısa bir süre içinde, Örgüt tarafından karşılanacaktır.

13. Yerinde denetimin uygulanmasına ilişkin prosedürler, Yerinde Denetimler Kılavuzunda ayrıntılarıyla açıklanacaktır.

B. SÜREKLİ DÜZENLEMELER

Denetimcilerin ve Denetimci Yardımcılarının Atanması

14. Denetim ekibi, denetimcilerden ve denetim asistanlarından oluşabilir. Bir yerinde denetim yalnız özellikle bu iş için belirlenmiş kalifiye denetimciler tarafından yürütülecektir. Denetimciler teknik ve idari personel, hava mürettebatı ve çevirmenler gibi özel atanmış denetim asistanlarınca eşlik edilebilirler.

15. Denetimciler ve denetim asistanları, Taraf Devletler tarafından veya Teknik Sekreteryaya olma durumunda, Genel Müdür tarafından, yerinde denetimin amaç ve işlevlerine uygun olarak, uzmanlık ve tecrübelerine dayanarak atama için aday gösterileceklerdir. Adaylar önceden paragraf 18 uyarınca Taraf Devletlerce onaylanacaklardır.

16. Her Taraf Devlet, işbu Antlaşmanın yürürlüğe girmesini takiben 30 gün içinde, Taraf Devlet tarafından denetimci ve denetim, asistanları olarak atanması öngörülen kişilerin isimleri, doğum tarihleri, cinsiyetleri, rütbeleri, vasıfları ve profesyonel tecrübeleri hakkında Genel Müdüre bilgi verecektir.

17. İşbu Antlaşmanın yürürlüğe girmesini takiben 60 gün içinde Teknik Sekreteryaya, tüm Taraf Devletlere yazarak, atama için önerilen denetimcilerin ve denetim asistanlarının vasıflarının ve profesyonel tecrübelerinin tanımlarının yanısıra isimlerinin, uyruklarının, doğum tarihlerinin, cinsiyet ve rütbelerinin bir listesini bildirecektir.

18. Her Taraf Devlet, atama için önerilen denetimciler ve denetim asistanları listesinin alındığını derhal haber verecektir. Listede yer alan her denetimci veya denetim asistanı bir Taraf Devletin listenin kabulünü takiben 30 gün içinde yazılı olarak itirazını bildirmesi durumunda, kabul edilmiş sayılacaktır. Taraf Devlet itirazının nedenini de belirtebilir. İtiraz durumunda, önerilen denetimci veya denetim asistanı itiraz eden Taraf Devletin sınırları dahilinde veya yetkisi veya kontrolü altındaki yerlerde yürütülecek yerinde denetim faaliyetinde yer almayacaktır. Teknik Sekreteryaya alınan itiraz bildirimini derhal teyit edecektir.

19. Genel Müdür veya bir Taraf Devlet tarafından denetimci ve denetim asistanı listesine ekleme ve ya değişiklik teklif edildiğinde, yedek denetimciler veya denetim asistanları ilk listede ortaya konduğu şekilde atanacaklardır. Her Taraf Devlet, eğer atanmış denetimci veya denetim asistanı bir denetimcinin veya denetim asistanının sorumlu olduğu görevleri yerine getiremiyorsa, Teknik Sekreteryaya derhal durumu bildirecektir.

20. Teknik Sekreteryaya, denetimci ve denetim asistanları listesini günü gününe tutacak ve listeye yapılan her eklemeyi ve değişikliği tüm Taraf Devletlere bildirecektir.

21. Yerinde denetim talebinde bulunan Taraf Devlet, Madde IV, paragraf 61 uyarınca denetimciler ve denetim asistanları listesinden bir denetimcinin kendi gözlemcisi olarak çalışmasını teklif edebilir.

22. Taraf Devlet paragraf 23 uyarınca, kabul edilmiş bir denetimciye veya denetim asistanına istediği zaman itiraz etme hakkına sahip olacaktır. İtirazını ve dilerse sebebini de yazılı olarak Teknik Sekreteryaya bildirecektir. Bu tip bir itiraz, itirazın Teknik Sekreteryanın eline geçmesinden sonra 30 gün içinde yürürlüğe girecektir. Teknik Sekreteryaya itiraz bildirimini alınıncaya kadar derhal teyit edecek ve denetimcinin veya denetimci yardımcısının o Taraf

Devlet için atanmasının feshedileceği tarihi itirazda bulunan ve tayin eden Taraf Devletlere bildirecektir.

23. Kendisine denetim bildirilen bir Taraf Devlet, denetim görev yönergesinde yer alan denetmcilerin veya denetimci yardımcılarının hiçbirini denetim ekibinden uzaklaştırmaya çalışmayacaktır.

24. Bir taraf Devlet tarafından kabul edilmiş denetmcilerin ve denetim asistanlarının sayısı, denetmciler ve denetimci yardımcılar için en uygun sayıyı gözönüne alacak şekilde belirlenmelidir. Eğer, Genel Müdürün görünüşü dahilinde, önerilen denetmcilerin ve denetimci yardımcılarının Taraf Devlet tarafından reddi, yeterli sayıdaki denetmcilerin ve denetimci yardımcılarının atanmasına veya diğer taraftan yerinde denetim hedeflerinin etkili bir şekilde getirilmesine engel oluyorsa, Genel Müdür konuya İcra konseyine götürecektir.

25. Denetimci ve denetimci yardımcılar listesindeki her denetimci ilgili eğitimi alacaktır. Bu eğitim, Yerinde Denetimler Uygulama Kılavuzunda açıklanan prosedürler doğrultusunda Teknik Sekretarya tarafından sağlanacaktır. Teknik Sekretarya, Taraf Devletler ile görüş birliği içinde, denetimler için eğitim ve öğretim programını düzenleyecektir.

26. Paragraf 18'de belirlenen veya paragraf 19'a göre sonradan değiştirilen denetmciler ve denetim asistanlarının ilk listesinin kabulünü takiben, her Taraf Devlet ulusal prosedürleri uyarınca ve bir denetiminin veya denetim asistanının birden fazla giriş/çıkış ve/veya vize ve diğer belgeler için başvurusu üzerine, her bir denetimciye veya denetim asistanına denetim faaliyetlerinin hedeflerini yerine getirebilmek için o Taraf Devlete giriş ve ülke sınırları içinde bulunmasını sağlamak zorunda olacaktır. Her Taraf Devlet bu amaç için gerekli vize veya seyahat belgelerini, başvurunun alınmasını takiben 48 saat içinde veya denetim ekibinin o Taraf Devletin sınırlarına giriş noktasına vardığı anda hazır edecektir. Bu belgeler, denetmcilerin veya denetim asistanlarının denetim faaliyetlerini yürütmek için denetime tabi Taraf Devletin topraklarında kalmaları gereken süre kadar geçerli olacaktır.

27. Görevlerini yapabilmeleri için denetim ekibi üyelerine alt-paragraf (a)'dan (i)'ye kadar olan bölümde belirtildiği üzere imtiyaz ve dokunulmazlıklar uygulanacaktır. Denetim ekibine tanınan imtiyaz ve dokunulmazlıklar işbu Antlaşmanın gereği olup ekip üyelerinin kişisel çıkarları için değildir. Bu imtiyaz ve dokunulmazlıklar denetime tabi Taraf Devletin topraklarına giriş ve topraklarından çıkış süresi içinde ve resmi görevlerini yerine getirirken yaptıkları işlerle ilgili olarak geçerli olacaktır.

(a) Denetim ekibi üyelerine, 18 Nisan 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler üzerine Viyana Sözleşmesinin 29. Maddesine göre diplomatik temsilcilerce kabul edilen dokunulmazlıklar verilecektir.

(b) İşbu Antlaşmaya göre denetim faaliyetlerinde bulunan denetim ekibinin ikamet edeceği bölge ve kullanacakları ofisin yeri, Diplomatik ilişkiler hakkındaki Viyana Sözleşmesinin Madde 30 paragraf 1'de belirtilen diplomatik temsilcilerin ikametgahlarının dokunulmazlığı ve korunması prensibine uygun olacaktır.

(c) Denetim ekibine ait belge ve yazışmalar için de, kayıtlar da dahil, Diplomatik İlişkiler Viyana Sözleşmesinin Madde 30 paragraf 2'de belirtilen diplomatik temsilcilerin tüm, belge ve yazışmalarına tanınan dokunulmazlık geçerli olacaktır. Denetim ekibi Teknik Sekretarya ile olan iletişimde şifre kullanma hakkına sahiptir.

(d) Denetim ekibi üyelerince taşınan numune ve teçhizatın işbu Antlaşma hükümlerine göre dokunulmazlığı olacak ve gümrükten muaf olacaktır. Tehlikeli numuneler ilgili yönetmelikler uyarınca taşınacaktır.

(e) Denetim ekibi üyelerine Diplomatik İlişkiler hakkında Viyana Sözleşmesinin Madde 31 paragraf 1,2 ve 3'e göre diplomatik temsilcilere verilen dokunulmazlıklar verilecektir.

(f) İşbu Antlaşmaya uygun olarak belirtilen etkinlikleri yürüten denetim ekibi üyeleri, Diplomatik İlişkiler üzerine Viyana Sözleşmesinin Madde 34'e göre diplomatik temsilcilere sağlanan vergi ve ödenek muafiyetinden yararlanacaklardır.

(g) Denetim ekibi üyeleri denetlenecek Taraf Devlete, hiçbir gümrük veya benzeri vergi ödemeksizin, girişi ve çıkışı hukuken yasaklanmış veya karantina yönetmeliğince kontrol altında tutulan eşyalar hariç, şahsi eşyalarını getirmelerine müsaade edilecektir.

(h) Denetim ekibi üyeleri, geçici resmi misyonlardaki yabancı Hükümetlerin temsilcilerine para ve döviz etkinliklerinden aynı şekilde yararlanacaklardır ve

(i) Denetim ekibi üyeleri, denetlenen Taraf Devletin topraklarında hiçbir şekilde kişisel çıkar sağlayıcı profesyonel veya ticari etkinliklerde bulunmayacaklardır.

28. Denetlenecek Taraf Devlet dışındaki diğer Taraf Devletlerin topraklarından geçerken denetim üyeleri, Diplomatik İlişkiler hakkında Viyana sözleşmesi Madde 40 paragraf 1'e göre diplomatik vekillere tanınan imtiyaz ve dokunulmazlıklardan yararlanacaklardır. Taşıdıkları belgeler ve muhaberat kayıtları da dahil ve numuneler ve onaylanmış teçhizat paragraf 27 (c) ve (d) fıkralarında belirtilen imtiyaz ve dokunulmazlıklardan yararlanacaktır.

29. İmtiyaz ve dokunulmazlıklardan ayrı olarak, denetim ekibi üyeleri denetime tabi Taraf Devletin kanun ve yönetmeliklerine saygı göstermek zorunda ve denetim görev yönergesi ile tutarlı bir şekilde o Devletin işlerine karışmamak durumundadırlar. Denetime tabi Taraf Devletin işbu protokolde belirtilen imtiyaz ve dokunulmazlıklarının kötüye kullanıldığını öne sürerse, Taraf Devlet ile Genel Müdür arasında kötüye kullanımın olup olmadığını tespit etmek ve eğer doğrulanırsa tekrarlanmasını engellemek üzere görüşmeler düzenlenecektir.

30. Denetim ekibi üyelerinin yetkilerinden doğan dokunulmazlıklar, Genel Müdürün verilen dokunulmazlıkların adaletin işlenmesini engellediği ve Antlaşma hükümlerinin yürütülmesinden bağımsız olarak kaldırılabilmesi görüşünde olduğu durumlarda Genel Müdür tarafından kaldırılabilir. Kaldırma kararı yazılı olmalıdır.

31. Gözlemciler paragraf 27(d) fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere bu bölümde belirtilen denetimcilere verilen imtiyaz ve dokunulmazlıkların aynısına sahip olacaklardır.

Giriş Noktaları

32. Her Taraf Devlet giriş noktalarını belirleyecek ve işbu Antlaşmanın ilgili bölümünün yürürlüğe girmesinden sonra 30 gün içinde gerekli bilgiyi Teknik Sekreteryaya verecektir. Giriş noktaları, denetim ekibinin denetlenecek herhangi bir mahalle 24 saat içinde ulaşabilecekleri mesafede bulunması gerekmektedir. Giriş noktaları Teknik Sekreteryaya tarafından tüm Taraf Devletlere bildirilecektir. Giriş noktaları aynı zamanda çıkış noktaları olarak da kullanılacaktır.

33. Giriş noktaları, Taraf Devletlerce Teknik Sekreteryaya bir nota verilmek suretiyle değişebilir. Değişiklikler Teknik Sekreteryanın bildirimini alıp tüm Taraf Devletlere bildirmesinden sonra 30 gün içinde geçerli olacaktır.

34. Teknik Sekreteryaya, denetimlerin vaktinde yürütülmesinde kullanılarak giriş noktalarını yetersiz bulursa veya Taraf Devlet tarafından giriş noktalarına önerilen değişikliğin denetimlerin vaktinde yürütülmesini engelleyeceğini düşünürse, sorunu çözmek için ilgili Taraf Devlet ile görüşmeler yapacaktır.

Tarifersiz Uçak Seferlerinin Kullanılmasını Sağlayıcı Düzenlemeler

35. Denetim ekibi, tarifeli uçak seferlerini kullanarak giriş noktasına yapılacak seyahatin olanaksız olduğu durumlarda, tarifersiz uçak seferlerini kullanabilir. Her Taraf Devletçe işbu Antlaşmanın yürürlüğe girdiği ilk 30 gün içinde, her Taraf Devlet denetim ekibini ve denetim için gerekli teçhizatı taşıyacak tarifersiz uçak seferi için diplomatik klerans numaralarını Teknik Sekreteryaya bildirecektir.

Uçuş rotaları, Taraf Devlet ile Teknik Sekretaryanın aralarında diplomatik klerans için esas olduğu üzerinde görüş birliğine vardıkları kurulu uluslararası havayolları yönünde olacaktır.

Onaylanmış Denetim Teçhizatı

36. Konferans, ilk oturumunda, yerinde denetim sırasında kullanılacak teçhizat listesini ele alacak ve onaylayacaktır. Her Taraf Devlet listeye teçhizat eklemek için teklifler sunabilir. Teçhizatın kullanımına ilişkin özellikler, Yerinde Denetimler Uygulama Kılavuzunda açıklandığı üzere, teçhizatın kullanılması düşünülen yerin güvenliği ve gizliliği gözönüne alınacaktır.

37. Yerinde denetim sırasında kullanılacak teçhizat, paragraf 69'da belirtilen etkinlikler ve teknikler için ana teçhizattan ve yerinde denetimin verimli ve zamanında yürütülmesi için gerekli yardımcı teçhizattan oluşacaktır.

38. Teknik Sekretarya tüm onaylanmış teçhizatın, yerinde denetimler için talep edildiğinde hazır olmasını sağlayacaktır. Yerinde denetim için talep edildiğinde, Teknik Sekretarya teçhizatın beklendiği gibi ayarlanmış, bakımı yapılmış ve korunmuş olduğunu onaylayacaktır. Teçhizatın giriş noktasında denetlenecek Taraf Devlet tarafından kontrol edilmesine yardımcı olmak için, Teknik Sekretarya döküman sağlayacak ve onayı doğrulamak için mühürleyecektir.

39. Teknik Sekretarya daimi suretle bulunduracağı teçhizatı koruması altında tutacaktır. Teknik Sekretarya söz konusu teçhizatın bakımından ve kalibrasyonundan sorumlu olacaktır.

40. Teknik Sekretarya, uygun gördüğünde, listede belirtilen teçhizatı temin etmek için Taraf Devletler ile düzenlenmeler yapacaktır. Söz konusu Taraf Devletler, söz konusu teçhizatın bakımından ve kalibrasyonundan sorumlu olacaklardır.

C. YERİNDE DENETİM TALEBİ, DENETİM GÖREV YÖNERGESİ VE DENETİM BİLDİRİMİ

Yerinde Denetim Talebi

41. Madde IV, paragraf 37 uyarınca, yerinde denetim talebi en az aşağıdaki bilgileri içerecektir:

(a) Talebe sebep olan olay yerinin, olası hata payının da hesaba katıldığı tahmini coğrafi ve dikey koordinatları,

(b) Haritada ve paragraf 2 ve 3 uyarınca belirlenen denetlenecek bölgenin önerilen çevre sınırları,

(c) Denetlenecek Taraf Devletin veya Taraf Devletlerin veya denetlenecek bölgenin veya bir bölümünün herhangi bir Devletin denetimi ve kontrolü dışında olduğu,

(d) Talebe sebep olan olayın muhtemel çevresi,

(e) Talebe sebep olan olayın olası hata payının da hesaba katıldığı tahmini zamanı,

(f) Talebin dayandığı verilerin tümü,

(g) Eğer varsa, önerilen gözlemci hakkında kişisel ayrıntılar ve

(h) Madde IV uyarınca gerçekleştirilen görüşme ve açıklığa kavuşturma sürecinin sonuçları veya söz konusu görüşme ve açıklığa kavuşturma sürecinin gerçekleşmeme sebepleri.

Denetim Görev Yönergesi

42. Yerinde denetim görev yönergesi aşağıdakileri kapsayacaktır:

(a) Yerinde denetim talebi hakkında İcra Konseyinin kararı,

(b) Denetlenecek Taraf Devletin veya Taraf Devletlerin adı veya denetlenecek bölgenin veya bir bölümünün herhangi bir devletin denetimi veya kontrolü dışında olduğuna ilişkin belirti,

(c) Talep eden Taraf Devlet ile görüşmeler çerçevesinde, talebin dayandığı tüm bilgileri ve diğer mevcut teknik bilgileri de gözönüne alarak denetim bölgesinin haritada gösterilen yeri ve sınırları,

(d) Denetim ekibinin denetlenecek bölgede yürütecekleri planlanmış etkinlik türleri,

(e) Denetim ekibince kullanılacak giriş noktası,

(f) Geçiş veya temel noktalar,

(g) Denetim ekibi başkanının adı,

(h) Denetim ekibi üyelerinin adları,

(i) Eğer varsa, önerilen gözlemcinin adı ve

(j) Denetim bölgesinde kullanılacak teçhizatın listesi.

Madde IV, 46'dan 49'a kadar olan paragraflara göre İcra Konseyinin kararı denetim görev yönergesinde bir değişiklik öngörüyorsa, Genel Müdür alt paragraflar (d), (h) ve (j) çerçevesinde görev yönergesini güncelleştirebilir.

Denetim Bildirimi

43. Madde IV, paragraf 55'e göre Genel Müdür tarafından yapılan bildirimler aşağıdaki bilgileri içerecektir:

(a) Denetim görev yönergesi,

(b) Denetim ekibinin giriş noktasına planlanan varış tarihi ve saati,

(c) Giriş noktasına varış araçları,

(d) Uygunsa, tarifersiz uçak seferleri için sürekli diplomatik klerans numarası,

(e) Genel Müdürün denetlenecek Taraf Devletten, denetim bölgesinde kullanılmak üzere denetim ekibine verilmesini talep ettiği teçhizatın listesi.

44. Denetlenecek Taraf Devlet, Genel Müdür tarafından gönderilen bildirim alınmasından sonra 12 saat içinde alındığına dair haber verecektir.

D. DENETİM ÖNCESİ ETKİNLİKLERİ

Denetlenecek Taraf Devletin Topraklarına Giriş, Giriş Noktasında Yapılacak etkinlikler ve Denetlenecek Bölgeye Geçiş

45. Denetim ekibinin vardığını haber alan denetlenecek Taraf Devlet, denetim ekibinin daha topraklarına girişini sağlayacaktır.

46. Giriş noktasına ulaşmak için tarifersiz uçak seferi kullanıldığı Teknik Sekretarya Ulusal Makam aracılığıyla, uçağın denetlenecek Taraf Devletin hava bölgesindeki giriş noktasını girmesinden önce son havaalanından uçuşu ile ilgili uçuş planını, söz konusu havaalanından tarifeli ayrılış saatinden en az 6 saat önce denetlenecek Taraf Devlete verecektir. Söz konusu plan sivil uçaklar için geçerli Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünün prosedürleri uyarınca hazırlanacaktır. Teknik Sekretarya, sürekli diplomatik klerans numaralarını ve uçağın, denetim uçağı olduğuna dair açıklayıcı notu, uçuş planının notlar bölümünde verecektir. Eğer askeri uçak kullanılıyorsa, Teknik Sekretarya, denetlenecek Taraf Devletten hava bölgesine girmesi için öncelikli yetki talep edecektir.

47. Denetim ekibinin, denetlenecek Taraf Devletin hava bölgesine girmesinden önceki son havaalanından tarifeli ayrılış saatinden en az 6 saat önce denetlenecek Taraf Devlet, paragraf 46 uyarınca hazırlanan uçuş planının onaylanmasını sağlayacaktır, böylece denetim ekibi giriş noktasına tahmini varış saatinde varabilir.

48. Gerektiğinde, denetim ekip başkanı ve denetlenecek Taraf Devlet temsilcisi ana nokta üzerinde ve giriş noktasından merkez noktaya ve eğer gerekirse, denetim bölgesine yapılacak uçuşun planı üzerinde anlaşacaklardır.

49. Denetlenecek Taraf Devlet, Teknik Sekretaryanın talebi üzerine denetim ekibinin uçağı için giriş bölgesinde ve eğer gerekirse merkez noktada ve denetim mahallinde park olanağı, güvenlik koruması, bakım ve yakıt gibi ihtiyaçları temin edecek ve düzenleyecektir. Sözkonusu uçak, iniş ücretleri, kalkış vergisi ve benzeri ücretlerle yükümlü olmayacaktır. Bu paragraf, yerinde denetim esnasında yapılacak uçuşlarda kullanılacak uçaklar için de geçerlidir.

50. Paragraf 51'e göre, denetlenecek Devlet Taraf Devlet, denetim ekibinin denetim görev yönergesine uygun onaylanmış teçhizatı söz konusu Taraf Devletin topraklarına getirmesine veya işbu Antlaşma ve Protokol uyarınca kullanmasına hiçbir sınırlama getirmeyecektir.

51. Denetlenecek Taraf Devlet, paragraf 54'te belirtilen zaman sınırını bozmadan, giriş noktasında denetim ekibi üyelerinin önünde teçhizatın paragraf 38 uyarınca onaylanmış ve belgelenmiş olduğunu kontrol etme hakkına sahip olacaktır. Denetlenecek Taraf Devlet, denetim görev yönergesi ile uyuşmayan veya paragraf 38 uyarınca onaylanmamış ve belgelenmemiş teçhizatı kabul etmeyebilir.

52. Giriş noktasına varmasından hemen sonra ve paragraf 54'de belirtilen zaman sınırı bozmadan, denetim ekibi başkanı, denetlenecek Taraf Devlet temsilcisine, denetim görev yönergesini ve denetim ekibince hazırlanmış yürütülecek etkinlikleri içeren ilk denetim planını sunacaktır. Denetim ekibine denetlenecek Taraf Devlet temsilcilerince haritaların ve diğer dökümanın yardımıyla bir brifing verilecektir. Brifing doğal arazi özelliklerini, güvenlik ve gizlilik konularını ve denetim için lojistik düzenlemeleri içerecektir. Denetlenecek Taraf Devlet, kendi görüşünce, denetim bölgesi içinde denetimin amacı ile ilgisiz alanları belirtebilir.

53. Denetim öncesi brifinginden sonra, denetim ekibi denetlenecek Taraf Devlet tarafından yapılacak her türlü yorumu da dikkate alarak başlangıç denetim planını yeniden düzenleyecektir. Düzenlenen denetim planı denetlenecek Taraf Devlet temsilcisine de verilecektir.

54. Denetlenecek Taraf Devlet, denetim ekibinin, paragraf 50 ve 51'de belirtilen onaylanmış teçhizatın ve eşyaların güvenliğini sağlamak için, başka bir zamanlama kararlaştırılmadığı taktirde denetim ekibinin giriş noktasına varmasından sonra 36 saat içinde giriş noktasından denetlenecek bölgeye ulaşmalarını sağlayacaktır.

55. Denetim ekibinin götürüldüğü bölgenin, denetim görev yönergesinde belirlenen denetim bölgesi ile aynı yer olduğunu teyit etmek için denetim ekibi onaylanmış yer-bulucu teçhizatı kullanma sahip olacaktır. Denetlenecek Taraf Devlet sözkonusu işlemde denetim ekibine yardımcı olacaktır.

E. DENETİMLERİN YÜRÜTÜLMESİ

Genel Kurallar

56. Denetim ekibi Antlaşma ve işbu Protokol hükümleri uyarınca faaliyetlerini yürütecektir.

57. Denetim ekibi, mümkün olan en kısa zamanda, ancak hiçbir şekilde giriş noktasına varmasından sonra 72 saatten geç olmamak kaydıyla, denetim bölgesindeki faaliyetlerine başlayacaktır.

58. Denetim ekibinin etkinlikleri, görevlerinin zamanında ve verimli yürütülmesi, denetlenecek Taraf Devlete en az güçlük çıkartacak ve denetim bölgesine en az zarar verecek şekilde yapılmasına imkan verecek biçimde düzenlenecektir.

59. Paragraf 43(e) uyarınca veya denetimin seyrinde, denetlenecek Taraf Devlettten, denetim bölgesinde denetim ekibince kullanılmak üzere her türlü teçhizatı temin etmesi talep edilen durumlarda, denetlenecek Taraf Devlet talebe uyacaktır.

60. Yerinde denetim sırasında denetim ekibi aşağıdaki hak ve zorunluluklara sahip olacaktır:

(a) Denetim görev yönergesiyle tutarlılık içinde ve denetlenecek Taraf Devletin, kontrollü giriş hükümleri ile tutarlı olarak aldığı önlemleri de hesaba katarak, denetimin nasıl yürütüleceğini belirleme hakkı,

(b) Denetimin verimli bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak için, gerekli olduğunda, denetim planını değiştirme hakkı,

(c) Denetlenen Taraf Devletin, denetim planına önerdiği değişiklikleri ve önerilerini dikkate alma zorunluluğu,

(d) Denetim esnasında çıkabilecek belirsizliklerle bağlantılı açıklamalar talep etme hakkı,

(e) Yalnız paragraf 69'da belirlenen teknikleri kullanma ve denetimin amacı dışındaki etkinliklerden kaçınma zorunluluğu. Ekip denetimin amacı ile ilgili bilgileri toplayacak ve belgeleyecektir, ancak denetim amacı dışındaki bilgileri ne toplayacak ne de belgeleyecektir. Toplanan ancak ilgisiz bulunan her türlü materyal denetlenen Taraf Devlete geri verilecektir,

(f) Talebe sebep olan olayın yapısı ile ilgili, denetlenecek Taraf Devlet tarafından kendi ulusal izleme şebekelerinden ve diğer kaynaklardan temin edilen verileri ve açıklamaları gözönünde tutma zorunluluğu,

(g) Denetlenen Taraf Devlete, talebi üzerine, denetim bölgesinde toplanan bilgilerin ve verilerin birer kopsayını temin etme zorunluluğu,

(h) Denetlenen Taraf Devletin gizlilik, güvenlik ve sağlık düzenlemelerine saygı gösterme zorunluluğu.

61. Yerinde denetim sırasında denetlenen Taraf Devlet aşağıdaki hak ve zorunluluklara sahip olacaktır:

(a) Denetim ekibine, denetim planına yapılacak olası değişiklik ile ilgili öneriler getirme hakkı,

(b) Denetim ekibi ile irtibatla bulunacak bir temsilci sağlama hakkı ve zorunluluğu,

(c) Denetim ekibine görevlerini yerine getirirken eşlik edecek ve denetim ekibi tarafından yürütülen etkinlikleri gözlemleyecek temsilciler görevlendirme hakkı. Bu işlemler, hiçbir şekilde denetim ekibinin görevini yapmasını geciktirmeyecek ve buna engel olmayacaktır,

(d) Ek bilgileri sağlama ve denetim ile ilgisi olduğunu düşündüğü ek bilgilerin toplanmasını ve belgelenmesini talep etme,

(e) Numuneleri olduğu kadar fotoğrafları ve ölçümleri de inceleme ve denetimin amacı dışındaki hassas bölgeleri gösteren her türlü fotoğrafı alıkoyma hakkı. Denetlenen Taraf Devlet tüm fotoğraf ve ölçümlerin birer nüshasını alma hakkına sahiptir. Denetlenen Taraf Devlet, fotoğraf orijinallerini ve ilk basım fotoğrafları elinde tutma ve toprakları içinde çekilen fotoğrafları birleşik mühürleme hakkına sahip olacaktır. Denetmeleri Taraf Devlet, denetim ekibinin talep ettiği fotoğraf ve video filmini çekmek için kendi kameracısını kullanma hakkına sahip olacaktır,

(f) Denetim ekibine, kendi ulusal izleme şebekelerinden ve diğer kaynaklardan, talebe sebep olan olayın yapısı ile ilgili veriler ve açıklamalar sağlama hakkı ve

(g) Denetim ekibine, denetim esnasında doğabilecek belirsizlikleri çözümlemede yararlı olabilecek açıklamaları sağlama zorunluluğu.

Haberleşme

62. Denetim ekibi üyeleri, yerinde denetim esnasında heran birbirleriyle ve Teknik Sekreteryaya ile iletişim kurma hakkına sahip olacaklardır. Bu amaç doğrultusunda denetlenen Taraf Devletin diğer haberleşme cihazlarına giriş sağlamadığı takdirde denetim ekibi,

denetlenecek Taraf Devletin onayı ile kendilerine ait onaylı ve belgeli teçhizatı kullanabilecektir.

Gözlemci

63. Madde IV, paragraf 61 uyarınca, Talep eden Taraf Devlet denetim ekibinin varış süreci içinde gözlemcinin denetim ekibi ile aynı giriş noktasına veya merkez noktaya varışını organize etmek üzere Teknik Sekretarya ile irtibatta olacaktır.

64. Gözlemci, denetim süresince denetlenen Taraf Devlette bulunan talep eden Taraf Devlet büyükelçiliği veya büyükelçiliğin bulunmadığı durumlarda talep eden Taraf Devletin kendisi ile iletişim içinde olma hakkına sahip olacaktır.

65. Gözlemci, denetim bölgesine varma ve denetlenen Taraf Devletçe kabul edildiği üzere denetim bölgesi içine girme hakkına sahip olacaktır.

66. Gözlemci, denetim süresince denetim ekibine tavsiyelerde bulunma hakkına sahip olacaktır.

67. Denetim süresince denetim ekibi gözlemciye, denetimin yürütülmesi ve bulgular hakkında bilgi verecektir.

68. Ülke içinde geçirilen süre boyunca, denetlenen Taraf Devlet paragraf 11'de açıklandığı şekilde denetim ekibine sağlanan kolaylıkları gözlemci için de sağlayacak ve düzenleyecektir. Gözlemcinin denetlenen Taraf Devlet topraklarında geçirdiği zamana ilişkin tüm giderler talep eden Taraf Devletçe karşılanacaktır.

Denetim Etkinlikleri ve Teknikleri

69. Kontrollü giriş, numunelerin toplanması, derlenmesi ve analizi ve uçuşlar bölümleri hükümleri uyarınca aşağıdaki denetim etkinlikleri yürütülebilir ve teknikler kullanılabilir:

(a) Denetim bölgesi sınırlarını belirlemek için havadan ve yüzeyden yer saptama ve denetim etkinliklerini desteklemesi için denetim bölgesi yer koordinatlarını belirlemek,

(b) Görsel gözlem, video/fotoğraf çekimi ve yüzeyden ve yerüstünden yapılan infrared ölçümlerini de kapsayan multispektral görüntüleme ve anormallikleri veya yan etkileri saptamak için havadan görüntüleme,

(c) Gama radyasyon izleme yöntemini ve havadan enerji dağılım analizlerini kullanarak yer ve yerüstündeki radyoaktivite seviye ölçümleri ve yerüstü veya yeraltında radyasyon anormalliklerini araştırmak ve saptamak,

(d) Anormallikleri saptamak için yukarıdan, yüzeyden veya yüzey altından alınan katı, sıvı ve gazlardan numune alımı ve analizi,

(e) Şok-sonrası (aftershocks) için araştırma bölgesini mevkileştirmek ve olayın niteliğinin belirlenmesinde kullanılmak üzere pasif sismolojik izleme,

(f) Oyuklar ve taş bölgeler de dahil yeraltı anormalliklerini araştırmak ve yerlerini belirlemek için rezonans sismometri ve aktif sismik ölçümler,

(g) Anormallikleri veya artifaktları saptamak için manyetik alan ve çekim alanı haritalama, yüzeyde ve uygun olursa havadan elektrik geçirgenlik ve yerden keskin radar (ground penetrating radar) ölçümleri ve

(h) Radyoaktif numuneler almak için sondaj çalışması.

70. Yerinde denetimin onayından sonra 25 güne kadar, Madde N, paragraf 46 uyarınca denetim ekibi, paragraf 69 (a)'dan (e)'ye kadar olan bölümde listelenen her türlü etkinliği yürütme ve teknikleri kullanma hakkına sahip olacaktır. Madde IV, paragraf 47 uyarınca denetimin sürekliliğinin onayını takiben, denetim ekibi, paragraf 69 (a)'dan (g)'ye kadar olan bölümde listelenen her türlü etkinliği yürütme ve teknikleri kullanma hakkına sahip olacaktır. Denetim ekibi sondaj çalışmasını, Madde IV, paragraf 48 uyarınca ancak İcra Konseyi'nin onayından sonra yürütecektir. Denetim ekibi Madde IV, paragraf 49 uyarınca denetim

süresinin uzatılmasını talep ederse, görev yönergesini gerçekleştirmek için paragraf 69'da listelenen etkinliklerin ve tekniklerin hangilerini uygulayacağını talebinde belirtecektir.

Uçuşlar

71. Denetim ekibi, aşağıda belirtilen amaçlar doğrultusunda, yerinde denetim esnasında, denetim ekibi için denetim mahallinin genel konumunu belirlemek, yer denetimi için bölgeyi daraltmak ve en iyi şekilde ayarlamak ve paragraf 79'da belirtilen teçhizatı kullanarak kanıt toplamada yardımcı olmak amaçlarıyla denetim mahalli üzerinde uçuş yapma hakkına sahip olacaktır.

72. Uçuş mümkün olduğunca çabuk başlayacaktır. Denetim bölgesi üzerinde yapılacak toplam uçuş süresi 12 saatten fazla olmayacaktır.

73. Paragraf 79 ve 80'de belirtilen teçhizatı kullanarak yapılacak ek uçuşlar, denetlenen Taraf Devletin kararına bağlı olarak yürütülebilir.

74. Uçuşların yapılacağı alan denetim bölgesinin dışına taşmayacaktır.

75. Denetlenecek Taraf Devlet, denetimin amacı dışındaki hassas mevkiiler üzerinden yapılacak uçuşlara sınırlamalar veya bazı istisnai durumlarda, haklı bir gerekçe ile yasaklamalar getirme hakkına sahip olacaktır. Söz konusu sınırlamalar uçuş yüksekliği, üzerinden geçiş ve etrafında dönme sayıları havada kalma süresi, uçak modeli, uçaktaki denetimi sayısı ve ölçüm veya gözlem çeşitleri ile ilgili olabilir. Eğer denetim ekibi, hassas mevkiilerde uçuş hakkında söz konusu sınırlamaların ve yasakların görev yönergesini yerine getirmesine engel olabileceğini düşünürse, denetlenecek Taraf Devlet alternatif denetim yöntemleri sağlamak için her türlü çabayı gösterecektir.

76. Uçuşlar, havacılık kuralları ve denetlenen Taraf Devletin düzenlemeleri uyarınca uygun şekilde tasarlanmış ve onaylanmış bir uçuş planı doğrultusunda yürütülecektir. Denetlenen Taraf Devletin uçuş güvenlik düzenlemeleri, tüm uçuş operasyonları süresince sıkı bir şekilde gözlenecektir.

77. Uçuşlar esnasında yapılacak işlemler yalnız konaklama ve yakıt alma işlemleri için yapılacaktır.

78. Uçuşlar, denetim ekibi tarafından talep edilen irtifalarda, yürütülecek etkinlikler görüş açıklığı şartları ve denetlenen Taraf Devletin güvenlik düzenlemelerine ve denetimin amacı dışındaki hassas bilgileri koruma hakları ile tutarlı olarak yapılacaktır. Uçuşlar, azami 1500 metre yükseklikten yapılacaktır.

79. Paragraf 71 ve 72'ye göre yürütülecek uçuşlarda, uçakta kullanılacak teçhizat aşağıda verilmiştir. Bunlar:

- (a) Arazi gözlüğü,
- (b) Pasif yer bulucu teçhizat (passive location finding equipment),
- (c) Video kameralar,
- (d) Fotoğraf makinaları.

80. Paragraf 73'e göre yürütülecek ek uçuşlarda, uçaktaki denetimciler aşağıdakileri sağlamak için portatif kolay kurulan teçhizat kullanabilirler:

- (a) Çok spektrumlu ve infared görüntü,
- (b) Gamma spektroskopisi ve
- (c) Manyetik arazi tespiti.

81. Uçuşlar oldukça yavaş çift veya döner kanatlı uçak ile yapılacaktır. Uçak, aşağıdaki bölgenin geniş açık görüntüsüne hakim olacaktır.

82. Denetlenen Taraf Devlet, ilgili kullanma kılavuzunda belirtilen teknik talepler uyarınca donatılmış uçağını ve mürettebatını sağlama hakkına sahip olacaktır. Aksi halde uçak Teknik Sekreteryaya tarafından sağlanacak veya kiralanacaktır.

83. Eğer uçak Teknik Sekreteryaya tarafından sağlanır veya kiralanırsa, denetlenen Taraf Devlet, uçağın onaylı denetim teçhizatı ile donatıldığından emin olmak için uçağı kontrol

etme hakkına sahip olacaktır. Söz konusu kontrol, paragraf 57’de belirtilen zaman çerçevesinde tamamlanacaktır.

84. Uçakta bulunan personel aşağıdakilerden oluşacaktır:

- (a) Uçağın güvenli çalışması için minimum sayıda mürettebat,
- (b) En fazla dört denetim ekibi üyesi,
- (c) En fazla iki denetlenen Taraf Devlet temsilcisi,
- (d) Denetlenen Taraf Devletin kararına bağlı olarak varsa bir gözlemci ve
- (e) Gerekirse bir tercüman.

85. Uçuşların yürütülmesine ilişkin prosedürler Yerde Denetimler El Kitabında ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

Kontrollü Giriş

86. İşbu Antlaşmanın ve Protokolün hükümleri uyarınca denetim ekibi denetim mahalline girme hakkına sahip olacaktır.

87. Denetlenen Taraf Devlet, paragraf 57’de belirtilen zaman çerçevesi uyarınca denetim mahalline giriş sağlayacaktır.

88. Madde IV, paragraf 57 ve paragraf 86 uyarınca, denetlenecek Taraf Devletin hakları ve zorunlulukları aşağıdakileri içerecektir:

(a) İşbu Protokol uyarınca, hassas tesisleri ve yerleri korumak için önlem alma hakkı,

(b) Denetim bölgesine giriş sınırlandırıldığında, alternatif yöntemlerle denetim görev yönergesindeki talepleri karşılamak için her türlü çabayı gösterme zorunluluğu. Denetim ile ilgili bir veya birden fazla konuları içeren sorunların çözümlenmesi, denetim ekibinin, denetimin diğer bölümlerini yürütme çalışmalarını geciktirmeyecek veya bunlara müdahale etmeyecektir ve

(c) İşbu Antlaşma gereği yükümlülüklerini ve kontrollü giriş hükümlerini dikkate alarak denetim ekibinin herhangi girişi ile ilgili nihai kararı verme hakkı.

89. Madde IV, paragraf 57 (b) ve paragraf 88 (a) çerçevesinde, denetlenen Taraf Devlet denetim bölgesi boyunca denetimin amacı dışındaki hassas tesisleri ve yerleri koruma ve gizli bilgilerin gizliliğinin ihlalini önlemek için önlem alma hakkına sahip olacaktır. Söz konusu önlem aşağıdakileri içerebilir:

(a) Hassas kayıtların, depoların ve teçhizatın gizlenmesi,

(b) Radyonüklit etkinlik ve nükleer radyasyon ölçümlerine, denetimin amacına uygun olarak sözkonusu tiplerin ve radyasyon faaliyetlerinin varlığını ve yokluğunu belirlemek için sınırlama getirilmesi,

(c) Denetimin amacına uygun olarak radyoaktif ve diğer ürünlerin varlığını veya yokluğunu saptamak için alınan numunelere ve yapılan numune analizlerine sınırlama getirilmesi,

(d) Paragraf 90 ve 91 uyarınca binalara ve diğer birimlere girişi kontrol altına almak ve

(e) Paragraf 92 ve 96 uyarınca sınırlandırılmış giriş bölgelerini bildirmek.

90. Binalara ve diğer birimlere giriş Madde IV, paragraf 47 uyarınca yerinde denetimin sürekliliğinin onayından sonraya kadar ertelenecektir, ancak maden yatağının, diğer kazıların veya geniş mağaraların girişinde bulunan bina ve diğer yerleşim birimlerine giriş bundan hariç tutulacaktır. Denetim ekibi sözkonusu bina ve diğer birimleri sadece, denetlenecek Taraf Devletin direktifi doğrultusunda, maden yataklarına, mağaralara veya diğer kazılı yerlere girmek için geçiş olarak kullanabilecektir.

91. Madde IV, Paragraf 47 uyarınca denetimin sürekliliğinin onayını takiben denetim ekibi denetlenen Taraf Devlete binalara ve diğer birimlere girişin denetim görev yönergesinin tamamlanması için gerekli olduğunu ve yönergede belirtilen yürütülmesi gerekli etkinliklerin dışarıdan yapılamayacağını kanıtlarsa, denetim ekibi sözkonusu bina ve diğer birimlere giriş hakkı kazanacaktır. Denetim ekibi başkanı, belirli bir binaya veya yapıya giriş talebini

yaparken, girişin amacını, denetimcilerin kesin sayısını ve yürütülecek etkinlikleri belirtecektir. Giriş yöntemleri, denetim ekibi ile denetlenen Taraf Devlet arasındaki görüşmelere bağlı olacaktır. Denetlenen Taraf Devlet, binalara veya diğer yapılara girişe sınırlandırma getirebilecek ve istisnai durumlarda ve haklı bir sebeple de girişe yasaklayabilecektir.

92. Paragraf 89 (e) çerçevesinde sınırlandırılmış giriş mevkileri bildirildiğinde, her mevki dört kilometre kareden büyük olmayacaktır. Denetlenen taraf Devlet, 50 kilometre kareye kadar sınırlandırılmış giriş mevkisi bildirme hakkına sahip olacaktır. Birden fazla sınırlandırılmış giriş mevkisi bildirildiğinde, sözkonusu mevkilerin herbiri diğerinden en az 20 metre uzaklıkta olacaktır. Her sınırlandırılmış giriş mevkisinin açıkça belirlenmiş ve erişilebilir sınırları olacaktır.

93. Sınırlandırılmış giriş mevkilerinin büyüklüğü, yeri ve sınırları, denetim ekibinin sözkonusu mevkinin tümünü veya bir bölümünü kapsayan bir yere giriş yapma tarihinden geç olmamak kaydıyla, denetim ekibi başkanının bilgisine sunulacaktır.

94. Denetim ekibi, teçhizatını sınırlandırılmış giriş mevkisinin sınırına yerleştirme ve denetimini yürütmek için gerekli diğer adımları atma hakkına sahip olacaktır.

95. Denetim ekibine, sınırlandırılmış giriş mevkisi içindeki yerleri, mevkiinin sınırından görsel olarak izleme izni verilecektir.

96. Denetim ekibi sınırlandırılmış giriş mevkilerine giriş talebinden önce, söz konusu mevkilerin dışındaki yerlerde denetim görev yönergesini yerine getirmek için her türlü çabayı gösterecektir. Denetim ekibi denetlenen Taraf Devlete yönerge uyarınca yürütülmesi gerekli etkinliklerin dışarıdan yürütülemeyeceğini ve yönergeyi tamamlamak için sınırlandırılmış giriş mevkilerine girişin gerekli olduğunu kanıtlarsa, bazı üyelere mevki içinde bazı görevleri tamamlamaları için giriş hakkı verilecektir. Denetlenen Taraf Devlet, denetimin amacı dışındaki hassas teçhizatı, eşyaları ve materyalleri gizleme veya koruma hakkına sahip olacaktır. Denetim ile ilgili görevleri tamamlamak için gerekli denetimcilerin sayısı asgaride tutulacaktır. Giriş yöntemleri, denetim ekibi ile denetlenen Taraf Devlet arasındaki görüşmelere bağlı olacaktır.

Numunelerin Toplanması, Kullanılması ve Analizi

97. Paragraf 86'dan 96'ya ve 98'den 100'e kadar olan bölüme bağlı olarak, denetim ekibi denetim bölgesinden ilgili numuneleri toplayabilir ve atabilir.

98. Mümkün olduğunda, denetim ekibi numuneleri mevkide analiz edecektir. Denetlenen taraf devlet temsilcileri, numunelerin mevkide yapılan analiz işleminde bulunma hakkına sahiptir. Denetim ekibinin talebi üzerine, denetlenen taraf devlet kararlaştırılmış prosedürler uyarınca mevkide yapılacak numune analizi işlemlerine yardım sağlayacaktır. Denetim ekibi, ancak ve ancak gerekli numune analizinin mevkide yapılamayacağını kanıtlarsa, numunelerin mevki dışında, örgüt tarafından belirlenen onaylanmış laboratuvarlarda analiz edilmesi için numuneleri transfer etme hakkına sahip olacaktır.

99. Denetlenen Taraf Devlet, toplanan bütün numuneleri, analiz sırasında koruma hakkına sahip olacaktır ve numunelerden birer kopya da alabilir.

100. Denetlenen Taraf Devlet kullanılmayan numunelerin veya parçalarının geri verilmesini talep edebilecektir.

101. Belirlenmiş laboratuvarlar, mevki dışı analiz için gönderilen numunelerin kimyasal ve fiziksel analizlerini yapacaktır. Sözkonusu analizlerin detayları Yerde Denetimler El Kitabında yer alacaktır.

102. Genel Müdür numunelerin güvenliğini, bütünlüğünü ve korunmasından ve analiz için mevki dışına gönderilen numunelerin gizliliğinin korunmasından birinci derecede

sorumlu olacaktır. Genel Müdür, tüm bunları Yerinde Denetimler El Kitabındaki hükümler uyarınca yapacaktır. Genel Müdür, her durumda, aşağıdakileri uygulayacaktır.

(a) Numunelerin toplanmasını, korunmasını, taşınmasını ve analizini belirleyecek sıkı bir rejim kurmak,

(b) Değişik analizleri gerçekleştirmek için belirlenen laboratuvarları belgelemek,

(c) Söz konusu belirlenmiş laboratuvarlardaki teçhizatın ve prosedürlerin ve seyyal teçhizatın ve prosedürlerin uygunluğunu denetlemek,

(d) Laboratuvarların belgelenmesi ve mobil analitik teçhizat ve prosedürler bağlamında kalite kontrolünü ve standartları izlemek ve

(e) Belirlenmiş laboratuvarların arasından, bazı özel araştırmalar bağlamında analitik veya diğer fonksiyonları gerçekleştirenleri seçmek.

103. Mevki dışı analizi yapılacağı zaman, numuneler en az iki belirlenmiş laboratuvarında analiz edilecektir. Teknik Sekreteryaya, analizin hızlı işlemesi için güvence verecektir. Numunelerden teknik Sekreteryaya mesuldür ve kullanılmayan her numune veya parçaları Teknik Sekreteryaya iade edilecektir.

104. Teknik Sekreteryaya denetim amacına uygun numune analizlerinin laboratuvar sonuçlarını toplayacaktır. Madde IV, paragraf 63'e göre, Genel Müdür söz konusu analiz sonuçlarını, yorumları için doğrudan Denetlenen Taraf Devlete ve daha sonra da İcra Konseyi ve diğer Taraf Devletlere gönderecektir ve belirlenmiş laboratuvarlarca kullanılan teçhizat ve metodoloji ile ilgili ayrıntılı bilgileri de dahil edecektir.

Herhangi Bir Devletin Denetimi veya Kontrolü Dışındaki Bölgelerdeki Denetimlerin Yürütülmesi

105. Herhangi bir devletin denetim veya kontrolü dışındaki bir bölgede denetim yapılması durumunda, Genel Müdür ilgili Taraf Devlet ile görüşecek ve denetim ekibinin denetim mahalline hemen varışını sağlamak üzere her türlü geçiş veya merkez noktaları konularında anlaşacaklardır.

106. Topraklarında geçiş veya merkez noktalarının bulunduğu Taraf Devletler, denetim ekibinin bagajlarının ve teçhizatın denetim mahalline taşınmasına yardımcı olacak ve paragraf 11'de belirtilen kolaylıkları sağlayacaktır. Örgüt, yardımcı Taraf Devletler tüm giderleri ödeyecektir.

107. İcra Konseyi onayına bağlı olarak Genel Müdür, herhangi bir devletin denetimi veya kontrolü dışındaki bir bölgede yürütülecek yerinde denetim olayına katkıda bulunmak için, Taraf Devletle sürekli düzenlemeleri görüşebilir.

108. Bir veya birden fazla Taraf Devletin, herhangi bir Devletin denetimi veya kontrolü dışında bir bölgede, yerinde denetim yürütme talebinden önce, şüpheli olay araştırması yürüttüğü durumlarda, söz konusu araştırmanın sonuçları Madde IV'e uygun olarak müzakerelerinde İcra Konseyince ele alınabilir.

Denetim Sonrası Prosedürleri

109. Denetim tamamlandığında, denetim ekibi, denetim ekibinin ilk bulgularını incelemek ve belirsiz durumları açıklığa kavuşturmak için, denetlenen Taraf Devlet temsilcisiyle görüşecektir. Denetim ekibi denetlenen Taraf Devletin temsilcisine, paragraf 98 çerçevesinde bölge dışından alınan numunelerle diğer materyallerin bir listesiyle birlikte, ilk bulgularını standart formata göre yazılı olarak verecektir. Belge denetim ekip başkanı tarafından imzalanacaktır. Denetlenen Taraf Devlet temsilcisi, belgenin içeriğini incelediğini belirtmek için belgeye tasdik imzası atacaktır. Toplantı denetimin sonuçlanmasından sonra 24 saatten daha geç olmamak kaydıyla sona erecektir.

Ayrılma

110. Denetim sonrası işlemleri tamamlandığında, denetim ekibi denetlenen Taraf Devletin topraklarından mümkün olan en kısa süre içinde ayrılacaktır. Denetlenen Taraf Devlet, denetim ekibinin, teçhizatın ve eşyaların çıkış noktasına güvenlik içinde gitmelerini sağlamak için elindeki her gücü kullanacaktır. Aksi kararlaştırılmadığı takdirde, kullanılan çıkış noktası giriş noktası ile aynı olacaktır.

BÖLÜM III GÜVENLİK ARTIRICI ÖNLEMLER

1. Madde IV, paragraf 68'e göre her Taraf Devlet topraklarında veya denetimi ve kontrolü altındaki herhangi bir yerde, 300 tonluk TNT veya eşdeğerli patlayıcı madde kullanarak tek bir patlama şeklinde gerçekleşen herhangi bir kimyasal patlama ile ilgili bildirim Teknik Sekreteryaya gönüllü olarak temin edecektir. Mümkün olursa, sözkonusu bildirim peşinen temin edilecektir. Sözkonusu bildirim, mekan, zaman, kullanılan patlayıcının miktarı ve tipi ve patlamanın konfigürasyonu ve amacı hakkındaki ayrıntılı bilgileri içerecektir.

2. Her Taraf Devlet, Antlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra ve yıllık aralıklarla, 300 tonluk TNT eşdeğerliden büyük, diğer kimyasal patlamaların ulusal kullanımı ile ilgili bilgileri, gönüllü olarak, Teknik Sekreteryaya sunacaktır. Özellikle, Taraf Devletler aşağıdakileri bildireceklerdir.

(a) Patlamaların gerçekleştiği bölgelerin coğrafi yerleri,

(b) Sözkonusu patlamalara neden olan etkinliklerin aslı ve sözkonusu patlamaların genel görünümü ve frekansı,

(c) Mevcut ise, her türlü diğer ilgili detaylar ve

Uluslar arası İzleme Sisteminin tespit edilen her türlü olayın kaynaklarını açıklığa kavuşturmada Teknik Sekreteryaya yardımcı olmak.

3. Taraf Devlet, gönüllü olarak ve karşılıklı anlaşmalar temelinde, Teknik Sekreteryaya veya diğer Taraf Devlet temsilcilerini paragraf 1 ve 2'de belirtilen topraklarında bulunan mevkileri gezmeleri için davet edebilir.

4. Uluslar arası İzleme Sisteminin kalibrasyonu için, Taraf Devletler, kimyasal kalibrasyon patlamalarını yürütmek veya başka amaçlar için planlanmış kimyasal patlamalarla ilgili bilgi sağlamak için Teknik Sekreteryaya ile irtibat halinde olacaktır.

PROTOKOLE EK 1

(Tablolar geniş kapsamlı olduğundan yazılmamıştır. Gerektiğinde 26 Aralık 1999 tarih ve 23918 Sayılı Resmi Gazetenin 50-68 nci sayfalarından temin edilebilir.)

PROTOKOLE EK 2 ULUSLARARASI VERİ MERKEZİNDE STANDART OLAY BELİRLEME İÇİN KARAKTERİZASYON PARAMETRELERİ LİSTESİ

1. Uluslararası Veri Merkezi standart olay belirleme kriteri, bütün gözlem teknolojilerinin ortak kullanımından elde edilen standart olay parametreleri temel alınarak yapılacaktır.

2. Uluslararası Gözlem Sistemi sismik bölümde olayın saptanmasında izleyen parametreler diğerleri ile birlikte kullanılabilir:

- Olayın yeri,
- Olayın derinliği,
- Yüzey dalgalarının, cisim dalgalarına magnitud oranı,
- Sinyal frekans içeriği,
- Fazların spektral oranı,
- Spektral dilimleme,
- p dalgaları ilk hareketi,
- Odak mekanizması,
- Sismik fazlarının relatif etkinliği,
- Diğer olaylar ve olay gruplarının karşılaştırılmalı ölçümü ve nereye uygulanıyorsa oradaki bölgesel fazlar.

3. Uluslararası gözlem sistemi hidroakustik bölümünde olayın saptanmasında, diğerleri meyanında, aşağıdaki parametreler kullanılabilir:

- Köşe frekansı dahil olmak üzere sinyal frekans içeriği, geniş bant enerjisi ve ortalama merkezi frekans bant genişliği.
- Sinyalin frekans bağımlı süresi.
- Spektral oran ve
- Köpük-tepki sinyali ve köpük-tepki gecikme belirtileri.

4. Uluslararası gözlem sistemi infrasaund bölümde olayın saptanmasında izleyen parametreler diğerleri ile birlikte kullanılabilir:

- Sinyal frekans içeriği ve dispersiyon,
- Sinyal süresi ve
- Doruk genlik.

5. Uluslar arası gözlem sistemi radyonükleid bölümde olayın saptanmasında diğerleri meyanında aşağıdaki parametreler kullanılır:

- Doğaya ait radyonükleitler ile yapay radyonükleitlerin konsantrasyonu,
- Normal gözlemler dışında özel fisyon ve aktivasyon ürünlerinin konsantrasyonu ve
- Bir özel fisyon ve aktivasyon ve diğer aktivasyon ürünlerinin oranları.